

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

AFGIFTEKANTOOR: 9240 ZELE - P2/A9271 | VERSCHIJNT NIET IN AUGUSTUS

FiguranDten

**Chef-kok Lut De Clercq van
concertzaal Ancienne Belgique
droomt haar recepten bij elkaar**

**Voorstadsnet met snelle treinen
klaar in 2016**

**Soundbak,
nieuwe repetitieruimte
voor jonge muzikanten**

**Nieuwe Europese school zal
woningprijzen de hoogte injagen**

**Armoede in de rand
De keerzijde
van een rijke regio**

FOTO: FILIP CLAESSENS

Op 17 december keurde de onderwijscommissie van het Vlaams Parlement een voorstel van decreet over het Franstalig onderwijs in de gemeenten met bijzonder taalstatuut goed. Amper een paar uur later riep de Franse Gemeenschap voor de tweede keer op anderhalve maand tijd een belangenconflict in. Waarover gaat het precies?

TEKST Karla Goetvinck | FOTO Pascal Vigneron

Opnieuw een 'kaakslag'?

Vlaanderen wil eindelijk duidelijkheid over wie er nu precies bevoegd is over het Franstalig basisonderwijs in de faciliteitengemeenten. Volgens het goedgekeurde decreet zou dat concreet betekenen dat vanaf september 2009 Vlaamse instellingen zouden instaan voor inspectie, leerplannen, einddoelen en leerlingenbegeleiding. In het Frans weliswaar, want de faciliteiten blijven behouden. Franstalig België aanvaardt deze houding niet en spreekt van een 'derde kaakslag', na de stemming over BHV en de niet-benoeming van drie burgemeesters uit de rand.

Wat voorafging

In september 1965 zwaaiden de poorten van de Franstalige gemeenteschool van Linkebeek voor het eerst open. Dat was een rechtstreeks gevolg van de faciliteitenwet twee jaar eerder, waardoor faciliteitengemeenten verplicht werden om basisonderwijs in de andere landstaal in te richten wanneer minstens zestien gezinshoofden daar om vroegen.

In totaal volgden er vorig schooljaar in de zes faciliteitengemeenten, verspreid over acht Franstalige basisscholen, ruim 2.700 leerlingen les. Die moeten het Frans als moedertaal hebben en in de zes wonen. De controle daarop - de taalinspectie - is een federale bevoegdheid. De pedagogische inspectie gebeurt door de Franse Gemeenschap. Dat werd in de jaren 1970 door de toenmalige Franstalige en Vlaamse ministers van onderwijs (toen nog samen in de Belgische regering) afgesproken. Maar volgens Vlaanderen is dat protocol niet meer geldig omdat het strijdig is met de huidige grondwet, die stelt dat enkel de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is voor onderwijs in Vlaanderen.

Bovendien betaalt Vlaanderen jaarlijks ruim 9 miljoen euro voor de bewuste scholen, maar ze kan niet controleren wat daarmee gebeurt. Dat geld komt uit een federale dotatie, argumenteren de Franstaligen, maar dat geldt natuurlijk voor zowat de hele Vlaamse begroting.

Voogdijstrijd voor de rechter

Het Vlaams Parlement vroeg in 1996 aan haar regering om de protocolakkoorden te wijzigen. Tien jaar onderhandelen met de Franstalige onderwijsministers leidde echter tot niets. Vlaanderen trok daarop naar de Raad van State, maar dat gerechtshof vond het een zaak voor de collega's van het Grondwettelijk Hof. Maar om dat Hof tot een uitspraak te bewegen, moest het Vlaams Parlement eerst een voorstel van decreet terzake goedkeuren. Dat gebeurde dus op 17 december in de onderwijscommissie. Als de Franse Gemeenschap, één van de bewuste scholen of een betrokken ouder nu naar het Grondwettelijk Hof trekken om het decreet te vernietigen, zal dat rechtcollege de moeilijke knoop moeten

doorhakken. De Franse Gemeenschap riep ondertussen een belangenconflict in. Dat kan de afhandeling van het decreet enkel met 120 dagen vertragen. Beide gemeenschappen worden door deze procedure wel verplicht om nog maar eens te onderhandelen over de kwestie.

Doodsteek?

De Franstaligen vrezen dat het decreet de doodsteek voor de scholen betekent. De laatste schooljaren zijn hun leerlingenaantallen lichtjes gedaald. 'Deze maatregelen zijn niet aangepast aan het specifieke karakter van het Franstalig onderwijs, zeker niet voor wat het onderricht van het Frans betreft', aldus Marie Arena (ps), minister-presidente en onderwijsminister van de Franse Gemeenschap. Volgens Kris Van Dijck (N-VA), hoofdindieners van het decreet, is het niet de bedoeling om die scholen te sluiten, wel om hun leerlingen beter te integreren in de Vlaamse Gemeenschap. Die heeft daartoe de grondwettelijke bevoegdheid, aldus het Vlaams parlementslid. □

Répartition correcte des compétences ou troisième gifle?

En vertu de la loi sur les facilités de 1963, les habitants des communes à facilités ont droit à l'enseignement primaire dans leur propre langue. Les écoles primaires francophones du Vlaamse rand comptent quelque 2.700 élèves. L'inspection, l'accompagnement des élèves et la détermination des plans d'enseignement relèvent de la Communauté française. La Communauté flamande entend modifier cette situation. Car, si l'actuelle Constitution garantit le droit à ce type d'enseignement, elle stipule aussi que seule la Communauté flamande est compétente pour l'organisation de l'enseignement en Flandre. De plus, ce type d'enseignement est financé par la Flandre. La Communauté française invoque le conflit d'intérêts et qualifié le décret flamand de 'troisième gifle', après le vote sur BHV et le refus de nomination de trois bourgmestres du Vlaamse rand.

04

© FC

10

© KM

inhoud

februari 2008 | nr. 02

04 **Armoede in de rand (1)**

De keerzijde van een rijke regio

Arm in de rand? Jazeker, het bestaat. De cijfers tonen aan dat niet alleen het aantal hogere inkomens in de Vlaamse rand hoger ligt dan in Vlaanderen, maar – opvallend – ook het aantal lagere inkomens. Sommige kansarme groepen komen in deze welvarende regio zelfs vaker voor dan in de rest van Vlaanderen. Ben je een alleenstaande ouder of spreek je een andere taal dan het Nederlands en werkloos, dan loop je meer risico op armoede.

10 **FiguranDten**

De artiesten die in de Brusselse concertzaal Ancienne Belgique optreden, worden verwend met de verse gerechten van chef-kok Lut De Clercq. Ondanks de vele uren geeft koken haar zuurstof. Terwijl ze slaapt, droomt ze de recepten bij elkaar. 'Als ik 's morgens wakker word, kloppen ze perfect', zegt ze. 'Jammer genoeg zitten er ook al eens nachtmerries tussen.' Na de lange werkdagen komt ze in Overijse in alle stilte tot rust.

12 **Recepten voor een beter levenseinde**

Topaz, het dagcentrum waar ongeneeslijk zieke mensen terecht

kunnen om met lotgenoten te praten en zich te ontspannen, bestaat 10 jaar maar beschikt nog steeds niet over voldoende financiële middelen.

22 **GEN op het spoor (1)**

26 **Soundbak, nieuwe repetitieruimte voor jonge muzikanten**

27 **Nieuwe Europese school zal woningprijzen de hoogte injagen**

De Europese instellingen in Brussel en de luchthaven duwen de prijzen van bouwgrond en woningen in de rand omhoog.

29 **Ontdek Taalb(l)ad en scherp je Nederlands aan**

en ook nog ...

06	Van Asse tot Zaventem
13	Randuit
24	Bericht uit Brussel
25	Van huizen en tuinen
28	RestaurantD
30	Tussen hemel en aarde
32	Gemengde Gevoelens

'Noodregering
eindelijk van start'

Floris' kijk op de leuke kant van het leven

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

De keerzijde van een rijke regio

Arm in de rand. Op het eerste zicht klinkt dat contradictorisch, want de Vlaamse rand rond Brussel, is dat niet een van de rijkste regio's van België? Inderdaad, deze regio is welvarend, maar onder de algemene rijkdom gaat ook armoede schuil. OCMW's krijgen de laatste jaren steeds meer vragen om hulp. De dure energieprijzen en de steeds duurder wordende levensmiddelen brengen de laatste tijd bovendien heel wat mensen in moeilijkheden, ook in de rand. Hieronder bekijken we hoe de armoedesituatie in de Vlaamse rand er statistisch uitziet. Volgende maand geven we de cijfers vlees en bloed, want armoede gaat over meer dan cijfers en centen.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO'S Filip Claessens

Elf procent van de Vlamingen leeft onder de armoedegrens, zo bleek eind 2007 uit het *Jaarboek armoede en sociale uitsluiting*. Vooral alleenstaande ouders delen in de klappen. Maar liefst 35,1 procent van hen leeft in Vlaanderen onder de armoedegrens, tegenover 27,6 procent vorig jaar. Deze grens is bepaald op een inkomen van 850 euro per maand voor een alleenstaande, 1.230 euro voor een koppel. De inkomensongelijkheid neemt overigens alsmat toe. De armste 10 procent moet nu rondkomen met 0,9 procent van het totale inkomen. In 2000 was dat nog het dubbele.

Uit het jaarlijkse onderzoek dat de Antwerpse socioloog Jan Vranken voor zijn *Jaarboek armoede en sociale uitsluiting* doet, kunnen we jammer genoeg niet meteen conclusies trekken voor de Vlaamse rand. Gunter Desmet, co-auteur van het rapport

Sociaaleconomisch profiel van de Vlaamse rand bevestigt echter 'dat de Vlaamse rand in zijn geheel weliswaar een welvarende regio is, maar ook wel degelijk armoede kent'. Een van de opvallende vaststellingen in zijn studie van het voorjaar 2007 was trouwens dat niet alleen het aantal hogere inkomens, maar ook het aantal lagere inkomens in de Vlaamse rand hoger ligt dan in Vlaanderen. Desmet actualiseerde voor RandKrant de indicatoren van armoede in de Vlaamse rand. Wat blijkt? Sommige kansarme groepen komen er relatief vaker voor dan in de rest van Vlaanderen en er bestaan ook opvallend grote verschillen tussen de gemeenten.

De goede punten

'Het beeld van een globaal welstellende rand klopt. Op de meeste kansarmoede-indicatoren scoort de rand beter dan het Vlaamse gemiddelde', aldus Desmet. Het

gemiddeld inkomen per inwoner bedroeg in 2004 16.131 euro of 15 procent meer dan in Vlaanderen (14.026 euro). En deze kloof neemt toe. De inkomensstatistieken geven een eerste aanduiding van de grote verschillen tussen de gemeenten. Dilbeek was in 2004 met een gemiddeld inkomen van 18.283 euro per inwoner de rijkste gemeente van de rand en overigens ook de derde rijkste van heel Vlaanderen. Ook Meise (17.495 euro), Grimbergen (17.361 euro) en Wemmel (16.701 euro) scoren hoog. Onderaan bengelt Drogenbos met 13.127 euro, gevolgd door Machelen (14.316 euro), Vilvoorde (14.319 euro) en Sint-Pieters-Leeuw (14.602 euro).

Waarom scoort de rand nog beter dan Vlaanderen? In 2005 telde de rand minder leefloontrekkers (2,7 versus 3,5 per duizend inwoners) dan het Vlaams Gewest. In de periode 2003-2005 werden veel minder kinderen in kansarme gezinnen geboren: 2,4 versus 6,2 procent van het totaal aantal geboorten. Ook 65-plussers met een gewaarborgd inkomen voor bejaarden, personen met een inkomensgarantie voor ouderen, wigw's (weduwen, invaliden, gepensioneerden en volle wezen) of personen met een voorkeursregeling in de ziekteverzekering treffen we in de rand verhoudingsgewijs minder aan dan in Vlaanderen.

Ook qua huisvesting en comfort scoort de rand beter dan Vlaanderen. De hogere scholingsgraad en het geringer aantal laaggeschoolden in de provincie Vlaams-Brabant wijst erop dat het armoederisico hier lager

The other side of a rich region

A study of the Vlaamse rand carried out at the beginning of 2007 shows that it is a prosperous region where there is also some poverty. For example, it is not only the number of higher incomes that is higher in the Vlaamse rand than in Flanders as a whole, but also the number of lower incomes. In the Vlaamse rand there are on average more single parents and people who speak a different language than in the Flemish Region, two indicators which increase the chance of poverty. There are also striking differences between the peripheral municipalities. For example, in 2005 Drogenbos and Vilvoorde had most people on a minimum wage, while municipalities such as Tervuren and Merchtem had a very good score for these indicators.

is. In de Vlaamse rand was in november 2007 5,6 procent werkloos of 0,3 procent minder dan het Vlaamse gemiddelde.

De slechte punten

‘Maar er is een keerzijde’, vertelt Desmet. ‘Voor enkele kansarmoede-indicatoren doet de rand het minder goed dan Vlaanderen.’ Zo telde de rand in 2006 meer alleenstaande ouders dan het Vlaams Gewest (4,2 versus 3,4 procent op het totaal aantal private huishoudens). De verhouding van de verkoopprijs van vastgoed tot het jaarlijks netto-inkomen was in de rand in 2003 veel ongunstiger dan in Vlaanderen. Ook de huurprijzen zijn veel hoger in de rand. Het percentage woningen met een huur hoger dan 495 euro per maand bedroeg 33,5 in de rand en 13,1 in het Vlaams Gewest.

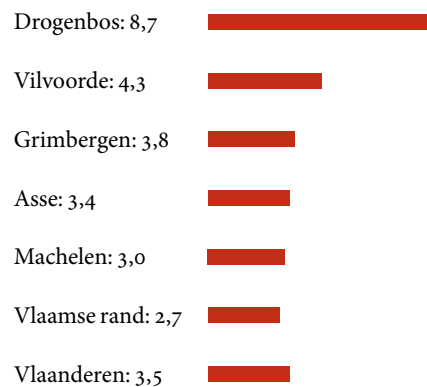
Ondanks de globaal gunstige situatie is er dus ook in de rand armoede aanwezig. 18,4 procent van de inkomensaangiften waren in 2003 lager dan 10.000 euro per aangifte. Dat zijn er meer dan het Vlaamse gemiddelde van 17,7 procent. In 2005 leefden in de Vlaamse rand 1.049 personen van een leefloon. Dat is de helft meer dan in 2002. Uit cijfers van Kind en Gezin blijkt dat 2,4 procent van de kinderen in 2003-2005 in kansarme gezinnen geboren werd. 11.615 personen hadden in 2006 een wigw-statuut, 419 personen een gewaarborgd inkomen voor bejaarden en 1.297 personen een inkomensgarantie voor ouderen. 4,6 procent van de inwoners uit de rand was in 2003 afkomstig uit een risicoland voor armoede. Dat is het dubbele dan in Vlaanderen.

Ook anderstaligheid is volgens Desmet een belangrijke risicofactor op armoede. ‘Hoewel de globale werkloosheidscijfers wel gunstiger zijn dan het Vlaamse gemiddelde vormt de werkloosheid onder anderstaligen in de rand een groot probleem. Uit een bevraging door de VDAB in november 2005 bleek dat een derde van de niet-werkende werkzoekenden uit de Vlaamse rand onvoldoende Nederlands kent. In heel Vlaanderen is dat slechts 10 procent. Recente cijfers tonen aan dat dit nog verscherpt’, aldus Desmet.

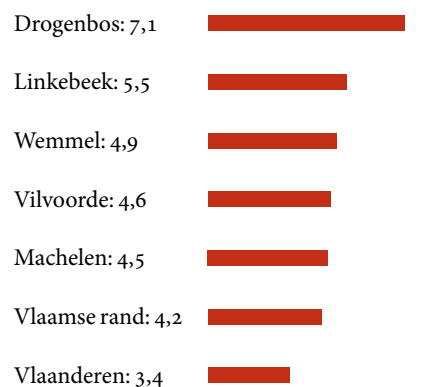
De gemeenten vergeleken

Zoals reeds gemeld zijn de verschillen tussen de diverse gemeenten vrij groot. Maar als we vijf belangrijke factoren die armoede bepalen (leefloontrekkers, geboorten in kansarme gezinnen, alleenstaande ouders, voorkeursregeling in de ziekteverzekering, werkzoekenden) bekijken, dan stellen we vast dat Drogenbos en Vilvoorde op vier van de vijf indicatoren in de top drie staan. De sterkste stijging van leefloontrekkers deed zich tussen 2002 en 2005 voor in Grimbergen en Vilvoorde. Machelen en Vilvoorde scoren dan weer opvallend hoog wat betreft het aantal geboorten in kansarme gezinnen. Drogenbos, Linkebeek, Wemmel, Vilvoorde en Machelen vormen de top vijf wat betreft het aantal gezinnen met een alleenstaande ouder. In Drogenbos en Vilvoorde treffen we het meeste werkzoekenden aan. Cijfers zijn soms abstract, maar duidelijk is dat geen enkele gemeente uit de zuidoostelijke regio van de rand in de top van de armoedecriteria staat. □

Aantal leefloontrekkers in procenten in 2005 (per 1.000 inwoners)

Aantal alleenstaande ouders op het totaal aantal huishoudens in procenten in 2006

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Sport Na School

VILVOORDE 'Als het kriebelt na de lessen, moet je sns-en.' Dat is de slogan van een nieuwe campagne Sport Na School van de Vlaamse overheid die jongeren er moet toe aanzetten na schooltijd te sporten. In onze provincie is Vilvoorde de eerste stad die mee in het project stapt. 'Uit onderzoek blijkt dat steeds meer jongeren te kampen hebben met overgewicht. Dat is niet alleen het gevolg van slechte eetgewoonten, maar ook van een gebrek aan lichaamsbeweging', zegt Guy Ceuppens, de Vilvoordse schepen van Sport. 'Dankzij het sns-project kunnen de leerlingen van de secundaire scholen van Vilvoorde een speciaal sportpasje kopen. Voor 30 euro kunnen ze vier maanden lang na schooltijd zo vaak ze maar willen meer dan tien verschillende sporten beoefenen, gaande van squash over zaalvoetbal en bowlen tot jumpen. De stad Vilvoorde stelt haar accommodatie ter beschikking, de sportclubs hun trainers. Bloso zorgt voor de verzekering en de

scholen voor de promotie bij de leerlingen. Zij kunnen een pasje kopen op school of bij de sportdienst van de stad.'

Meer info over het project Sport Na School in Vilvoorde vind je op www.vilvoorde.be of www.sportnaschool.be

TD

Nieuwe kinderraad

SINT-PIETERS-LEEUEW In Sint-Pieters-Leeuw is een nieuwe kinderraad geïnstalleerd. Het gaat om een volwaardig adviesorgaan, naar analogie met de jeugdraad, waarin alle kinderen hun zeg kunnen doen. 'Tot vorig jaar vaardigde elke school een aantal leerlingen af voor de kindergemeenteraad, maar dat bleek niet de optimale formule te zijn om de kinderen van Sint-Pieters-Leeuw inspraak te geven in het gemeentelijk jeugdbeleid', legt Evi Wouters van de jeugddienst uit. 'Met die werkwijze vielen sommige kinderen, die erg gemotiveerd waren, uit de boot. De nieuwe kinderraad heeft een aantal belangrijke voordelen. Het aantal leden is niet meer beperkt, wat bij de kindergemeenteraad wel het geval was. Ze moeten zich ook niet meer door verkiezingen worstelen. In de nieuwe kinderraad kunnen kinderen zichzelf zijn zonder hiërarchie of titel van burgemeester of schepen.'

TD

AZ Jan Portaels blijft natuurlijk ook gewoon kliniek

VILVOORDE 'AZ Jan Portaels wordt dagkliniek', tielden we in RandKrant van december 2007. Dat bericht leidde tot verwarring. Jan Portaels wil inderdaad inspelen op de tendens van kliniekverblijven die tot een dag beperkt zijn. Maar dat betekent niet dat in Jan Portaels de ziekenhuisverblijven met overnachting verdwijnen. Verre van: vele

ingrepen of opnames kunnen immers niet in een dagkliniek. Het ziekenhuis Jan Portaels heeft 432 erkende bedden voor ziekenhuisverblijven met overnachting en blijft ook een algemeen ziekenhuis waar alle patiënten bij gespecialiseerde artsen en personeel terecht kunnen.

GS

Masterplan openbare gebouwen Tervuren

TERVUREN Het gemeentebestuur van Tervuren heeft een masterplan opgesteld om de gebouwen die deel uitmaken van het gemeentelijk patrimonium te reorganiseren. 'We willen onze openbare gebouwen in de toekomst zo efficiënt mogelijk gebruiken. Het masterplan is een multifunctioneel totaalproject rond wonen, werken, zorg, scholing en recreatie. Een van de speerpunten zal het nieuwe administratieve centrum worden aan de Koninklijke Moestuyn', legt burgemeester Bruno Eulaerts

uit. 'Dat moet veel meer worden dan een werkplek voor de gemeente- en ocmw-diensten. We willen er ook de bibliotheek en het cultuurcentrum Papeblok in onderbrengen. Op de huidige locatie van de bib en het Papeblok willen we woongelegenheden creëren.' Ook de sportinfrastructuur wordt onder handen genomen tijdens de komende jaren. Zo wil het gemeentebestuur de voetbalterreinen centraliseren.

TD

Politie WOKRA heeft nieuw onderdak

WEZEMBEEK-OPPEM – KRAAINEM De politie van de zone WOKRA heeft zijn intrek genomen in een nagelnieuw kantoor. Het nieuwe gebouw ligt aan de Molenweg in Wezembeek-Oppeem, vlakbij de Duitse school en kostte 30 miljoen euro. 'We vroegen al een hele tijd om een nieuw gebouw. Sinds de hervorming van de politie waren onze twee korpsen gehuisvest in twee verouderde commissariaten', legt korpschef Johan Vander Venen uit. 'Nu is alles opnieuw gecentraliseerd. Dat komt onze werking zeker ten goede. Met de verhuis hebben we ook de tijd om uit te rukken voor een interventie kunnen inkorten. Vroeger kon die tot meer dan tien minuten oplopen. Door onze betere ligging is dat nu nog maar zes of zeven minuten.' De poli-

tie van de zone WOKRA behoudt wel nog een antenne in Kraainem.

TD

Het nieuwe politiekantoor van de zone WOKRA ligt aan de Molenweg 20 in Wezembeek-Oppeem, tel. 02-731 32 20, e-mail: politie@wokra.be

Kom op tegen Kankerbos

HOEILAART – OVERIJSE Volgende maand wordt op de grens van Hoeilaart en Overijse een nieuw Kom op tegen Kankerbos aangeplant. 'Het gaat om een terrein van zestig hectare in de omgeving van de Smeyberg en dertig hectare in de buurt van Koedal', vertelt Kim Dewit van de milieudienst van Overijse. 'We willen de komende jaren 15.000 nieuwe bomen planten. Daarom zijn we al volop Kom

op tegen Kankerboompjes aan het verkopen. Je vindt ze onder meer bij onze vrijwilligers op de wekelijkse markten, op de milieudienst en in gemeenschapscentrum de Bosuil in Jezus-Eik. Het hele project zal zo'n dertig jaar duren. Op 16 maart worden de eerste boompjes geplant. Dat zal gepaard gaan met een groot feest!', aldus Kim Dewit.

TD

De Pluim 2007

SINT-PIETERS-LEEUV Marc Peeters uit Sint-Pieters-Leeuw is de winnaar van De Pluim 2007. De Pluim is een gezamenlijk initiatief van de Koning Boudewijnstichting en de regionale zender Ring-tv. Het belooft mensen die zich belangeloos inzetten voor anderen of voor de samenleving. Marc Peeters stampte vijf jaar geleden eigenhandig een sportwerking voor kinderen en volwassenen met een beperking uit de grond. 'Ik merkte dat het in deze regio voor minderva-

lide mensen heel moeilijk is om een sportclub te vinden waar ze zich goed voelen en die op hun maat is gemaakt. Daar wilde ik iets aan doen. We begonnen met een voetbalploeg voor kinderen. Ondertussen telt onze vereniging Gym Friss meer dan zestig leden en is het aanbod uitgebreid met turnen en boccia, een soort petanque voor rolstoelpatiënten', legt Marc Peeters uit. Peeters werd genomineerd door de ouders van de jonge sporters van Gym Friss. Hij haalde het van vier andere kandidaten. 'Ik was enorm verrast. Onze vereniging is niet groot en dus dacht ik dat ik niet al te veel stemmen zou halen. De Pluim winnen, is op zich al heel mooi, maar nog hartverwarmender is de inzet van onze leden en sympathisanten om mensen voor mij te doen stemmen. Veel van hen kennen me niet persoonlijk, maar waren gecharmeerd door ons initiatief. Dat doet enorm veel deugd.' Marc Peeters kreeg naast een trofee ook een cheque van 2.000 euro. 'Dat geld komt goed van pas. We zijn op zoek naar een busje om onze sporters mee te vervoeren. Dankzij De Pluim zijn de wielen al betaald!'

TD

De maand ...

Pas eind maart zullen we zeker zijn of het gevaar voor hondsdolheid in Beersel, Drogenbos, Sint-Genesius-Rode, Linkebeek, Ukkel, Sint-Pieters-Leeuw en Eigenbrakel definitief is geweken. Eigenaars uit die gemeenten werden verzocht om hun honden, katten of fret preventief te laten vaccineren nadat in een dierenkliniek in Ukkel een hond met hondsdolheid werd binnengebracht. De incubatieperiode van deze ziekte kan oplopen tot een half jaar. • De brandweerpost van Zellik bij Asse zal nog voor de zomervakantie worden gesloten. • Dit jaar zullen maar liefst 13 Vlaamse bruggen worden gesloopt. In Vlaams-Brabant gaat het om twee bruggen over de E411 in Overijse. • Oud-burgemeester Roger Heyvaert (Open vLD) van Meise is in Rossem een petitie begonnen om de landelijke dorpskern te laten beschermen. Volgens Heyvaert, zelf inwoner van Rossem, bestaan er plannen om onbebouwde gronden naast de kerk van Rossem te verkavelen. • Sint-Pieters-Leeuw zal volgend jaar de aanvullende personenbelasting optrekken van 6,5 procent naar 7,4 procent. De opcentiemen op de onroerende voorheffing stijgen van 800 naar 900. • Goed nieuws voor de Leeuwenaren is dat de gemeente dit jaar de dure rode vuilniszakken voor restafval wil afschaffen. Elk gezin zal een afvalcontainer krijgen. • Burgemeester Marc Van Asch (CD&V) van Vilvoorde wil dat zijn stad dit jaar erkend wordt als centrumgemeente. Dat zou de stad extra financiële middelen opleveren. • De daling van de werkloosheidscijfers in Vlaanderen was vorig jaar beduidend lager in de regio's Aalst, Halle-Vilvoorde en Sint-Niklaas waar een grote groep ex-werknemers van VW-Vorst woont. • In Halle-Vilvoorde is de werkloosheid vorig jaar 'slechts' gedaald met 10,1 procent. Daarmee blijft ons arrondissement onder het Vlaams gemiddelde van

© PV

Wonen boven een winkel stimuleren

DE RAND 'Bovenwinkelwonen is een werkwoord.' Dat is het motto en de titel van de nieuwe folder van het provinciebestuur die het wonen boven een winkel wil aanmoedigen. 'Betaalbare huurwoningen blijven schaars in onze regio. Daarom is het jammer dat zoveel woonruimten boven winkels leeg blijven staan. Maar we beseffen dat wonen boven een winkel niet vanzelf gaat. Vaak zitten winkeleigenaars met praktische vragen of kan een financieel duwtje in de rug het verschil maken. De folder van de provincie geeft een aantal inspirerende voorbeelden', legt Jean-Pol Olbrechts, gedeputeerde voor Huisvesting, uit.

TD

De gratis folder over wonen boven een winkel kun je bestellen via de website mediatheek.vlaamsbrabant.be.

Energievriendelijke Colruyt-winkel

ALSEMBERG Warenhuisketen Colruyt heeft op de oude Volvo-site in de Beerselse deelgemeente Alsemberg een nieuwe winkel geopend. De nieuwe vestiging aan de Brusselsesteenweg is op palen gebouwd en heeft zonnepanelen op het dak. 'We proberen zoveel mogelijk naar efficiëntie en duurzaamheid te streven', zegt commercieel directeur Jean-Pierre Roelands. 'Op de palen is een winkel gebouwd met meer

dan 2.000 m² verkoopsoppervlakte. Onder het gebouw zijn er extra parkeerplaatsen. Op het dak van de winkel ligt 420 m² zonnepanelen. We schatten dat de panelen jaarlijks zo'n 46.750 kWh zullen opleveren en een CO₂-uitstoot van 14 ton vermijden. In de zomer zou de winkel bijna volledig op zonne-energie kunnen draaien.' In de nieuwe vestiging van Colruyt werken 25 mensen.

TD

Zuiveringsstations Meise

MEISE Vanaf mei dit jaar wordt het afvalwater van Rossem, een gehucht van Meise, gezuiverd in het nieuwe waterzuiveringsstation van Merchtem. Later volgt ook Wolveterm. 'De collectoren in Rossem zijn over een paar maanden klaar', zegt Ilse Verschoore van Aquafin. 'Voor Wolveterm mikken we op 2010. Ook in Oppem zal Aquafin werken uitvoeren. Daar willen we een klein zuiveringsstation bouwen. Het water zal na zuivering opnieuw in de Molenbeek terecht komen. Momenteel wordt er werk gemaakt van een Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) voor Oppem. We hopen dat het zuiveringsstation in 2010 in werking kan worden gesteld.' De gemeente Meise wil met het nieuwe RUP in Oppem twee vliegen in één klap slaan. 'Naast het zuiveringsstation willen we ook een nieuw speelplein aanleggen', legt Dirk Snaewaert, schepen van Openbare Werken, uit. 'Nu ligt er een speelpleintje in de betrokken wijk en dat zorgt af en toe voor overlast. Het nieuwe speelplein zal niet meer in de woonzone liggen. Kinderen en jongeren zullen dus naar hartenlust kunnen spelen en sporten.'

TD

Oud Nieuws Laurent Benoit Dewez, een classicistisch hofarchitect

Toen in 1766 de toenmalige Architecte du Roi, de uit Brugge afkomstige Faulte, stierf, wees Karel van Lorreinen een jaar later ene Laurent Benoit Dewez tot hofarchitect aan. Deze jonge architect, in 1731 geboren in Petit-Rechain, had zich in de jaren 1754-1755 in Rome in de bouwkunst kunnen bekwalen onder leiding van de gekende Vanvitelli. Hij werkte er ook als tekenaar voor de Schotse wegebouwer Robert Adam, een verwant van de 'uitvinder' van onze macadamwegen.

In 1758 keerde Dewez terug naar de Oostenrijkse Nederlanden. Zijn eerste grote opdracht was het in classicistische stijl herbouwen van de abdij van Orval. Er zou nog een lange reeks van geestelijke en wereldlijke opdrachten volgen. Maar Dewez maakte vooral naam als *le bâtisseur des cloîtres*. In Groot-Bijgaarden, Vlierbeek, Heylisseem, Affligem, Vorst, Dielegem, om

alleen maar de Brabantse abdijen te noemen, bouwde hij nieuwe of vernieuwde hij de kloostergebouwen. Daarnaast was Dewez bouwmeester van meerdere burgerlijke gebouwen. Reeds in 1763 ontwierp hij voor Julien Despestre het kasteel van Seneffe. Het geldt nog steeds als een van zijn mooiste realisaties. Hij was ook de architect van het kasteel van Brugelette voor de prins van Grimbergen, van een landhuis in Vilvoorde voor graaf de Nény, van drie hotels in het Park van Brussel, van het kasteel La Motte in Sint-Ulriks-Kapelle, van het hotel Dewez en de feestzaal Concert Noble in Brussel.

Bijna 15 jaar bleef Dewez *Premier Architecte du Gouverneur des Pays-Bas autrichiens*. Het keerpunt van zijn carrière werd de bouw van de zogenaamde Correctie in Vilvoorde in 1773. Om hem in diskrediet te brengen, verweten zijn tegenstanders

hem constructiefouten. Bij de bouw van de Sint-Pieterskerk in Ukkel in 1774 kreeg hij eveneens kritiek. Naar aanleiding van de bouw van de zomerresidentie voor Karel van Lorreinen in Tervuren (1779) ontstonden er opnieuw polemieken. Men verweet Dewez nalatigheid bij de controle van de werken en overschrijding van het budget. In februari 1780 werd hij uit zijn officiële functie ontslagen.

Ontmoedigd trok Dewez zich terug op het Steen in Elewijt (door hem in 1773 aangekocht), waar hij een watermolen bouwde om de irrigatie van zijn domein te verbeteren. Het noodlot sloeg toe in 1795 bij de invasie van de Franse revolutionairen. Hij vluchtte naar Oostenrijk en Praag, waar hij nog het hotel van graaf de Czernin renoveerde. In België werden zijn eigendommen genationaliseerd en publiek verkocht. Pas in 1804 keerde hij naar Brussel terug.

Gratis doorlichting energieverbruik

VILVOORDE – MACHELEN – GRIMBERGEN

De stad Vilvoorde en de gemeenten Machelen en Grimbergen gaan gratis energiescans uitvoeren bij zo'n 700 gezinnen. Die klus zal worden geklaard door de vzw Vilvoords Zilverpunt. 'Het aantal mensen dat de energiefactuur niet meer kan betalen, is dit jaar met de helft gestegen', zegt Hans Bonte, voorzitter van het Vilvoords Zilverpunt. 'Daarom willen we de gezinnen die het financieel moeilijk hebben de kans bieden om een gratis energiescan te laten uitvoeren. Op die manier kunnen ze energie besparen en hun factuur doen dalen.' De energieadviseurs van

het Vilvoords Zilverpunt die bij de gezinnen langsaan, zijn langdurig werkzoekenden die een speciale opleiding hebben gekregen. 'Zo creëren we met het Vilvoords Zilverpunt opnieuw een aantal jobs. De adviseurs zullen niet alleen de toestellen controleren en nuttige tips geven, maar ook maatregelen nemen. Ze zullen gratis spaarlampen, radiatorfolie, buisisolatie en tochtstrips plaatsen. Een energiescan levert een gezin jaarlijks een besparing op van 50 tot 200 euro. We hopen in de toekomst nog meer gezinnen een gratis energiescan te kunnen aanbieden', besluit Hans Bonte.

TD

RandKrant heeft nieuwe hoofdredacteur

WEMMEL Vanaf 1 januari 2008 is Geert Selleslach hoofdredacteur van dit maandblad. Hij volgt Henry Coenjaarts op, die 65 jaar werd en die RandKrant vanaf de start uitbouwde tot wat het nu is. Geert Selleslach werkte voordien als eindredacteur van de gemeenschapskranten van vzw 'de Rand' en het tijdschrift Samenleving en Politiek. De redactionele onafhankelijkheid van het blad is door de raad van bestuur van vzw 'de Rand', die RandKrant uitgeeft, gegarandeerd. De redactionele uitgangspunten blijven ongewijzigd: een gevarieerd tijdschrift maken voor de inwoners van de Vlaamse rand. De redactie is voortaan in GC de Zandloper in Wemmel gevestigd. Het telefoonnummer, het e-mailadres en de website blijven ongewijzigd.

Later vestigde Dewez zich op een landgoed in Groot-Bijgaarden. Hij was toen al 75 jaar. Daar stierf hij op 1 november 1812. Hij werd er ten grave gedragen in de Sint-Egidiuskerk. Zijn grafsteen met Latijns opschrift werd later ingemetseld in de zuidelijke muur van deze kerk, links onder het eerste venster. Hieruit vernemen we dat Dewez onder leiding van Luigi Vanvitelli (de Nederlander Lodewijk van Wittel) het toppunt van zijn kunde bereikte in Rome en Napels, waar hij de monumenten van de Oudheid bestudeerde. Hij zou kunstreizen gemaakt hebben in Griekenland, Syrië, Egypte, Zweden, Denemarken en Engeland, en zou het zelfs gebracht hebben tot eerste architect van de koning van Portugal. In zijn vaderland zal hij blijven voortleven in de luisterrijke gebouwen waarmee hij het verrijkt en verfraaid heeft.

Jaak Ockeley

© KM

13,6 procent. • Vlaams minister van Wonen Marino Keulen (Open VLD) keurde een subsidie van ruim 1,5 miljoen euro goed voor omgevingswerken in de wijk Ban Eik in Wezembeek-Oppem. Het geld moet dienen voor nieuwe rioleringen, bestrating, voetpaden, parkings, zitbanken, fietsenstallingen, groenaanleg en signalisatie. • In Merchtem zijn in een vijver naast de kerk een reeks niet gebruikte springtuigen gevonden. De bommen en obussen, tot een halve meter groot, dateren uit de Eerste Wereldoorlog en zijn door terugtrekkende Duitse troepen in de kerkvijver gedumpt. • Ruim 250 werkzoekenden hebben op de eerste jobbeurs op Brussels Airport in het najaar van 2007 werk gevonden. • Het Hof van Cassatie oordeelde dat de beleidsmakers zelf moeten beslissen over de spreiding van de geluidshinder rond de luchthaven. Daarmee is de spreiding terug naar af. • Volgens de beurskrant L'Echo zal de ondernemingsraad van Brussels Airport Company deze maand een beslissing nemen over de bouw van een derde terminal voor lagekostenmaatschappijen op de luchthaven van Zaventem. • De Troostbasiliek van Vilvoorde heeft de provinciale prijs monumentenzorg 2007, goed voor 5.000 euro, gewonnen. Het geld gaat naar de Vriendenkring van de Troost. • Jef Colruyt, hoofd van het gelijknamige distributiebedrijf uit Halle, mag zich binnenkort ereburger van Beersel noemen. • 'Het centrum van Brussel moet dringend beter verbonden worden met de rand. Zonder grote, nieuwe gewestoverschrijdende infrastructuurwerken voor het openbaar vervoer, dreigt Brussel vast te lopen.' Dat zegt Jean-Michel Mary van de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer in Brussel (MIVB) in De Tijd.

JH

Lut De Clercq verzorgt de backstage catering van de concertzaal AB

‘Ik droom vaak recepten’

Honderden artiesten passeerden in haar keuken. Ze legt ze stuk voor stuk in de watten. Ze droomt recept na recept bij elkaar. Vaak letterlijk. Lut De Clercq verzorgt de backstage catering van de concertzaal Ancienne Belgique (AB) in Brussel en noemt zichzelf een rasechte workaholic. ‘Koken is mijn zuurstof. Zonder zou ik wegwijnen.’

TEKST Ines Minten

Lut De Clercq begon haar carrière als presentator en samensteller bij Radio 2 Oost-Vlaanderen en modejournalist bij de krant De Morgen. ‘Verder ben ik altijd met koken bezig geweest. Alleen had ik er nooit bij stilgestaan dat ik er mijn beroep van kon maken. Ik ben nu 44 en toen ik kind was, vond men koken voor een meisje gewoon een goede eigenschap. Als ik een jongen was geweest, was ik wellicht meteen op de kokschool terechtgekomen. Nu dacht men alleen hoe handig het zou zijn voor mijn gezin,

later.’ Pas toen Lut De Clercq een tijd in Californië woonde, kwam de juiste klik. Ze gooide zich op haar carrière als kokkin, kwam bij de AB terecht, toerde met U2 en ging naar de kokschool. In die volgorde. ‘Ik wou het diploma om met stevigere culinaire fundamenten voor de dag te kunnen komen.’

Noodzaak om te creëren

‘Nu nog zitten er meer jongens dan meisjes op de kokschool’, vertelt Lut De Clercq. ‘Ik zou liever meer vrouwen in het vak zien, want ik denk dat vrouwen onderling veel creatiever met de ellenlange uren zouden omspringen. Ik zie eerder twee vrouwen een keuken delen en de middag- en avondshifts onder elkaar verdelen, zodat ze er nog een gezinsleven op na kunnen houden. Een voltijdse kok heeft daar geen tijd voor. Stef, mijn partner, is verantwoordelijk voor de opnamestudio van de AB. Hij werkt nog later dan ik. Daarom hebben we ook geen kinderen. We hebben zelfs geen hond of kat omdat de combinatie met onze jobs te moeilijk is.’

Een baan van negen tot vijf ziet Lut De Clercq absoluut niet zitten. ‘Brrrr. Nee!’, roept ze uit. ‘Onlangs zei mijn dokter mij dat ik dringend minder moest werken. Ik heb hem beloofd om terug te schroeven tot maximaal veertien uur per dag ... Een gewone job van negen tot vijf zou snel een sleur worden. Dat wil ik niet.’ Vrije tijd is er dan ook nauwelijks of niet. ‘Stef en ik werken zeven dagen per week. Gelukkig vinden we elkaar daarin.’ Alleen op reis lukt het om het tempo drastisch te vertragen. ‘Dan gunnen we onszelf de tijd om eraan te wennen. Het duurt enkele dagen voor het uit ons systeem is. En dan nog zul je ons geen twee weken op een strand aantreffen. Dat houden we gewoon niet vol.’ Lut en

Stef voelen een constante noodzaak om te creëren, leggen ze uit. ‘Daarom vinden we het eigenlijk nog het prettigst om te werken als we in het buitenland zijn. Ergens werken is de tofste manier om een land te leren kennen. In Brussel werken of even over de Grote Markt lopen en snel de Koninginnegalerij binnenwandelen, is toch ook niet hetzelfde?’

Foto van de hond

‘De AB heeft 15 jaar geleden bewust de keuze gemaakt om een service van heel hoog niveau aan te bieden. Dat geldt voor de zaal, de klank, het eten ...’, legt Lut De Clercq uit. De artiesten appreciëren dat. ‘Ik krijg zo nu en dan een mail van een tourmanager die de dagen aftelt tot zijn groep in de AB speelt. De artiesten weten dat ze bij ons op hun twee oren kunnen slapen.’ Voor mensen die maandenlang van huis zijn, in hun toerbus van land naar land trekken, elke avond opbouwen in een andere zaal, interviews geven, spelen, weer verder trekken, wordt eten ontzettend belangrijk. Lut De Clercq: ‘Eten, en zeker een keuken waarin alles vers wordt gekookt, is het enige wat hen nog kort bij huis brengt. Daarom beginnen ze zich er erg op te fixeren, zelfs als ze er in gewone omstandigheden weinig belang aan hechten.’ Van buitensporige artiestenstreken is in haar keuken ook nauwelijks sprake. ‘De kaptonees waarvan je in de pers hoort, zijn volgens mij vooral die van de Jennifer Lopez en Britney Spears van deze wereld. En dat soort groepen speelt niet in de AB. Zelfs de broers van Oasis, van wie overal gezegd wordt dat het zulke varkens zijn, bleken in mijn keuken echte *schattekes* te zijn. Eentje kwam me zelfs zijn nieuwe schoenen tonen.’

De artiesten komen vaak bij Lut in de keuken een babbeltje slaan. ‘Groepen komen geregeld terug. Dan komen ze langs en zegt iemand bijvoorbeeld: Weet je nog dat ik zo graag een tandoori-oven wou installeren? Ik heb hem ondertussen! Of: Heb je de foto van mijn nieuwe hond al gezien?’ Er worden ook heel wat recepten en tips uitgewisseld in de keuken van de AB. ‘Zo ben ik altijd blij als Mike Patton langskomt. Die man is geobsedeerd door eten en komt telkens met de beste restaurantadressen aanzetten.’ Lut De

Lut De Clercq, a wizard in the AB kitchen

It took ages for Lut De Clercq from Overijse to realise she had what it takes to make cooking her profession. Not until she had spent some time in California, did she focus intensely on her career as a chef. She ended up in the kitchen of the AB concert hall in Brussels, went on tour with the rock group U2 and started going to catering college to fine-tune her culinary skills. ‘Eating – and definitely a kitchen where everything is freshly cooked – is the only thing that keeps performers in touch with home. That is why they start to become a bit fixated with it, even when they do not attach much importance to food in normal circumstances.’ Lut describes herself as an out-and-out workaholic. ‘I live for cooking. Without it I would completely waste away.’

Clercq heeft duidelijk vooral goede herinneringen aan haar gasten. 'Jonathan Richman heeft ooit een hele avond aan mijn afwasbak Proust staan declameren.' Ook naar Saint Amour (op 13 februari in de AB) kijkt Lut De Clercq elk jaar uit. 'Dat evenement lokt een heel ander publiek. Al die auteurs in mijn keuken ... het geeft een andere soort interactie. De volzinnen die op zo'n avond vallen, zijn op zich al de moeite waard.'

Zuurstof

'Koken en recepten creëren is mijn zuurstof', zegt Lut De Clercq. 'Zonder zou ik helemaal wegwijnen. Het is ook iets waar ik dag en nacht mee bezig ben en dat niet voelt als werken, precies omdat ik het zo fantastisch vind om te doen. Dat neemt niet weg dat ik me erin kan overwerken. Eigenlijk is dat een constant gevaar.' Terwijl ze slaapt, droomt Lut De Clercq zelfs recepten bij elkaar. 'Van A tot Z', legt ze uit. 'Als ik 's morgens wakker word, kloppen ze perfect. Jammer genoeg zitten er ook al eens nachtmerries tussen en die zijn minder prettig. Daarin loopt alles fout: de groep komt toe en alle koelkasten zijn leeg, want er is geen enkele levering toegekomen.'

'Stel dat ik drie dagen vrijaf heb, dan zal ik de eerste twee dagen waarschijnlijk het liefst

tjes bij vrienden thuis. Voor ik professioneel kookte, had ik constant feestjes en dineetjes. Ik ging erheen of organiseerde ze zelf. Maar veel mensen durven geen koks uitnodigen voor het eten. Dat vind ik verschrikkelijk jammer. Zelfs als ze me een lekkere boterham met kaas voorschotelen, ben ik daar dolblij mee. Alleen al het feit dat je een keer ergens anders je voeten onder tafel kunt schuiven en het niet allemaal zelf hoeft te doen, is

van vakantie terugkeerde, lag de laatste etappe voor we thuis waren in Jezus-Eik. Daar dronken we elke keer een kriek in Maison Istas. Voor mij was Jezus-Eik dus altijd nog een beetje vakantie. En dat gevoel krijg ik er nu nog. Maison Istas bestaat nog altijd. Volgens mij zijn ongeveer de helft van de mensen die er opdienen ook nog altijd dezelfde.'

Lut De Clercq heeft op verscheidene plaatsen in het buitenland en in Brussel gewoond. 'Maar ik heb altijd zin gehad om in deze buurt te komen wonen. Ik woon er heel graag. Alleen denk ik dat ik me op een dag een elektrische fiets zal moeten aanschaffen. De hellingen zijn me er soms te veel aan', lacht ze. 'Zeker als je in het centrum van Brussel werkt, is het fijn om af en toe iets groens te zien. Anders word je onnozel. We hebben nu een gemeubeld flatje gehuurd op strompelafstand van de AB om de drukste maanden van het seizoen te overbruggen. Op heel zware dagen is het echt te veel gevraagd om van en naar Overijse te pendelen. Zo heb ik onlangs volledige weken in Brussel gependeld en dan merk ik toch dat ik liever bedank voor een permanente stek middenin de stad. Het is te heerlijk om 's avonds laat thuis te komen en dan – zelfs in de winter met een dikke jas aan – op het terras in Overijse in alle stilte een gintonic te drinken. Dat is pas uitblazen. Zalig.' □

'Zo nu en dan krijg ik een mail van een tourmanager die de dagen aftelt tot zijn groep in de AB speelt. De artiesten weten dat ze bij ons op hun twee oren kunnen slapen.'

uit gaan eten. Maar de derde dag sta ik weer zelf voor het fornuis.' Als Lut De Clercq in een ander restaurant gaat eten, let ze vooral op de kwaliteit van het voedsel. 'Heeft de chef verse ingrediënten gebruikt of heeft hij er vooraf geprepareerde producten tussen gestopt die hij alleen nog heeft moeten afwerken? Zulke dingen merk ik onmiddellijk op. Dat is een knop die ik niet kan afzetten. Het moet allemaal vers zijn. Maar voor de rest ben ik zeker niet iemand die alleen van driesterrenrestaurants kan genieten. Ik hou bijvoorbeeld heel erg van de goede brasseriekeuken.'

'Eigenlijk is het ergste aan kok zijn, dat je nauwelijks nog wordt uitgenodigd voor eten-

pure luxe. Ik probeer dat mijn vrienden en kennissen duidelijk te maken door zelf heel eenvoudige dingen te serveren als zij bij mij komen eten. Kijk eens, meer moet dat niet zijn, is dan de boodschap. Maar het blijft een drempel.'

Vakantiegevoel in Overijse

Lut De Clercq en haar partner Stef wonen ondertussen zes jaar in Overijse. 'Oorspronkelijk kom ik uit de buurt van Gent en Stef is een Schaarbeekenaar. We zijn dus *van den vreemde*, zoals ze in Overijse zeggen.' Toch heeft Lut al jaren een speciale band met de gemeente. 'Als ik vroeger met mijn ouders

Wim Distelmans

Te weinig centen voor een beter levenseinde

Topaz, het Wemmelse dagcentrum voor mensen met een ongeneeslijke ziekte van het uz Brussel, blaast tien kaarsjes uit. Toch beschikt het centrum nog altijd niet over voldoende financiële werkingsmiddelen.

TEKST Marleen Teugels | FOTO Kris Mouchaers

Topaz, of Thuis voor psychosociale Oncologie en Palliatieve Zorg, is een succesverhaal. In tien jaar tijd is het aantal ongeneeslijk zieke mensen dat in het centrum wordt begeleid verdubbeld. Tussen 16 en 20 personen brengen er enkele keren per week de dag door. Ze kunnen er schilderen, lezen, met lotgenoten en vrijwilligers praten. In Topaz is iedereen gelijk. Elke dag kookt iedereen samen een maaltijd. Typisch is de huiselijke, ongedwongen, humoristische sfeer. 'Humor is van groot belang,' zegt kankertherapeut Wim Distelmans (uz Brussel), een van de grondleggers en bezielers van het centrum. 'De heilzame effecten van humor zijn wetenschappelijk aangetoond. De patiënten beslissen ook zelf wat ze al dan niet willen doen. Ze worden niet betutteld. Die aanpak is vrij uitzonderlijk. Tussen pot en pint worden ook ernstige dingen besproken, zoals discussies over chemotherapie. De humor maakt de situatie voor de zieke mensen draaglijk.'

Liever thuis sterven

Dagcentra voor ondersteunende zorg zijn voor alle partijen positief. De grote meerderheid van de mensen geeft er de voorkeur aan om thuis te sterven. Maar vandaag sterft de helft van de mensen in een ziekenhuis, 25 procent in een rusthuis en ongeveer evenveel thuis. Een ondersteunend dagcentrum laat toe dat ongeneeslijk zieke mensen thuis kunnen blijven. Eventuele behandelingen van pijn- en symptoomcontrole kunnen in het dagcentrum plaatsvinden. Als de mensen

naar het dagcentrum komen, zijn hun familieleden bovendien even van de zorg verlost.

Ook de gemeenschap is bij dergelijke ondersteunende dagcentra gebaat. 'Het concept van een dagcentrum is spotgoedkoop, zeker nu de vergrijzing pijlsnel op ons afkomt,' aldus Wim Distelmans. 'Wanneer je vijftig zieken dankzij de opvang in een dagcentrum twee weken minder moet hospitaliseren, is de kostprijs van het centrum reeds terugbetaald.'

Toch is door toedoen van gewezen minister van Volksgezondheid Rudy Demotte (ps) de helft van de tien dagcentra in België inmiddels verdwenen. Op basis van een foutief geïnterpreteerde studie van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) verminderde Demotte de financiering van de dagcentra. Demotte gaf ook te kennen de bevoegdheid voor de centra te willen doorschuiven naar de gewesten. Franstalig België heeft een meer hospitaalgerichte visie op gezondheidszorg.

Recepten voor een beter levenseinde

Inmiddels slaagt Topaz er niet in om zonder bijkomende financiering het hoofd boven water te houden. Wim Distelmans: 'Naast de sterk gekrompen federale gelden krijgt het centrum steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (vgc), de Vlaamse Liga tegen Kanker (vlk), en sinds kort van de provincie Vlaams-Brabant. Het uz Brussel past het uiteindelijke tekort bij. Naast financiële middelen zijn we ook continu op zoek

naar vrijwilligers. Wie zich graag voor zieke mensen inzet en beschikt over een flinke dosis humor is welkom.'

Mocht de bevoegdheid voor de dagcentra naar het Vlaamse niveau verschuiven, dan moet Vlaams minister van Welzijn Steven Van Ackere (cd&v) zich hierover ontfermen. 'In de holistische visie op de mens maakt de begeleiding van zwaar zieke mensen deel uit van het ziekteproces,' zegt kabinetsadviseur Johan Pauwels. 'We zagen dergelijke centra graag over het hele land verspreid, bij voorkeur complementair aan bestaande instellingen.'

Info

Kandidaat-vrijwilligers voor Topaz kunnen contact opnemen met psychologe Sabien Bauwens, tel 02-456 82 02. Meer info over Topaz vind je op www.netwerk-omega.be/topaz

Win een boek!

Naar aanleiding van zijn tienjarig bestaan gaf Topaz het boek *Recepten voor een beter levenseinde* uit. Maak kans op dit boek door voor 15 februari een e-mail (randkrant@derand.be) of kaartje te sturen (RandKrant, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) met als onderwerp 'Topaz'. Uit de reacties worden 10 gelukkigen geselecteerd.

AGENDA RANDUIT

van 5 februari
t.e.m. 4 maart

Weemoed en ambiance op de tonen van een Décaporgel

MUZIEK Een halve eeuw geleden kon je in kermistinten, danszalen en baancafés vrolijk schuifelen en walsen op de tonen van een Décaporgel. **Guido Belcanto**, **Lady Angelina** en **Vitalski** willen die traditie in ere herstellen. In hun *Balzaal der gebroken harten* krijgt de wonderbaarlijke muziekautomaat, die een volledig orkest evenaart, een ereplaats. Door het gerammel van de trommels en het getoeter van de trompetten klinken de levensliederen over treurende moeders, misdadige pooiers en achtergelaten echtgenotes nog aandoenlijker. Lady Angelina trekt haar stoute laarsjes aan. Ze brengt haar trekzak mee zodat ze met de nodige uithalen haar macabere verhalen kan illustreren. Ze heeft het over wellustige vrouwen die uit passie hun echtgenoot oppeuzelen. Slangenmens Vitalski doet er in zijn meewarige gedichten nog een schepje bovenop. Guido Belcanto zorgt met pianist **Martin Jansen** voor de nodige portie weemoedige levensliederen.

LD

Vrijdag 22 februari, 20.30

Vilvoorde, cc Het Bolwerk,
info 02-255 46 90

Dirk Roofthoof zoekt identiteit

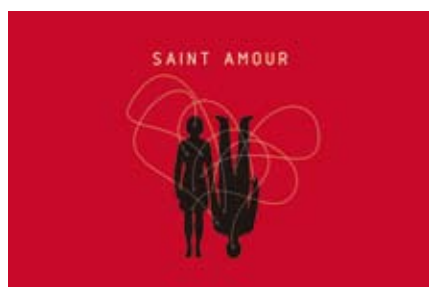
THEATER Als *Koning van het plajaat* haalt **Dirk Roofthoof** apenstreken uit die hem door regisseur **Jan Fabre** zijn ingefluisterd. *I look like an angel* zingt hij in navolging van Elvis, wanneer hij schuchter het speelvlak opsluip. Onder zijn vorstelijke mantel draagt hij een groen chirurgenpak. Hij onthult dat hij geen aseksuele engel wil blijven. Via een hersenoperatie zal hij mens worden. Roofthoof doet een ontspoorde imitatie van de Beatlessong *Strawberry Fields forever*, heft in het Duits *Ein Probe* aan op de maat van het drinklied *Ein Prosit* en declameert in verheven Engels monologen uit *Hamlet* en *Macbeth*. Aan de operatietafel verdeelt hij zijn glimmende schedel in compartimenten. Hij neemt vier stenen die de hersenen van Einstein, Wittgenstein, Gertrude Stein en Frankenstein moeten voorstellen. Die wil hij bij zichzelf inplanten. Bij de première van de Franse versie op het festival Avignon had Roofthoof een voorraad steentjes bij voor het publiek. Daarmee mochten ze hem bekogelen als ze hem van het podium wilden verdrijven.

LD

Zaterdag 9 februari, 20.30

Dilbeek, cc Westrand,
info 02-466 20 30

Tedere ontboezemingen op Saint Amour

LITERAIR Nadat op de vorige editie van Saint Amour het cynisme hoogtij vierde, focussen de auteurs, die Behoud de Begeerte uitgenodigde, ditmaal op tederheid. Zo brengt de Amerikaanse auteur **Donald Antrim** (49), die tegenwoordig op bijna alle literaire voorkeurslijstjes prijkt, bevreemdende ontboezemingen. In *The Verificationist* (De waarheidsvinder) houdt hij psychotherapeuten die op een bedenkelijke manier de 'midlife crisis' trachten te bezweren, een spiegel voor. Hij bloemleest ook uit zijn recente roman *The Afterlife* (Het leven nadien).

Hierin heeft hij het over zijn bizarre verhouding met zijn drankzuchtige moeder, die aan longkanker overleed. Zijn New Yorkse collega **A.M. Homes** vertelt in *The Mistress Daughter* (De dochter van de minnares) hoe ze pas op haar 31e haar biologische moeder leerde kennen. Op haar geboortedag werd ze immers aan adoptieouders afgestaan. Maar op latere leeftijd kwam haar moeder op haar stappen terug en trachtte haar met alle middelen weer voor zich te winnen.

Andere namen worden pas op het laatste moment bekend gemaakt. Zanger en beeldend kunstenaar **Stef Kamil Carlens**, frontman van Zita Swoon, zorgt voor de muzikale intermezzi.

LD

Maandag 11 februari, 20.30

Dilbeek, cc Westrand,
info 02-466 20 30

Woensdag 13 februari, 20.00

Brussel, AB,
info 02-548 24 24
www.begeerte.be

NIETTE
MISSEN

Vlaamse kleinkunst met salsausje

KLEINKUNST Cubaanse muzikanten die bij ons de zomerfestivals afschuimden, namen talloze Vlaamse kleinkunstplaten en cd's mee naar huis. Zo konden ze in Cuba luisteren naar **Kris de Bruyne, Johan Verminnen, Willem Vermandere, Walter de Buck** en **Wannes Van de Velde**. Van sommige Vlaamse artiesten bewaren ze zo'n goede herinneringen dat ze hun liederen met de nodige vrijheden hebben vertaald en bewerkt met een Caraïbisch ritme. De maracca's, conga's, timbales en clave maken het repertoire zelfs dansbaar. Het *Lentelied* van **Zjan Déwailde (Jan De Wilde)** klinkt nog zonniger en de *Meisjes* van **Raimondo de Las Greune Weut (Raymond van het Groenewoud)** worden op de tropische melodieën nog frivoler. De Cubanen laten je ook heerlijk meedeinen op *Rozanne* van **Wim De Craene** en op het vergeten chanson *Horizontaal* van **Della Bossiers**. Aan de tafels worden tijdens dit kleinkunstig salsaconcert van Cubamania hapjes en drankjes geserveerd. Bovendien krijgt iedereen een Valentijnsattentie. LD

Donderdag 14 februari, 20.30

Zellik (Asse), cc Asse,
info 02-466 78 21

Gerhard Richter met Familie im Schnee

TENTOONSTELLING Tien jaar nadat hij op de Biënnale van Venetië de Gouden Leeuw in de wacht sleepte, krijgt **Gerhard Richter** (75) een kleine maar opzienbarende tentoonstelling in Strombeek. Deze Duitse kunstenaar experimenteerde met uiteenlopende technieken. Hij geldt als één van de internationale boegbeelden van de hedendaagse kunst. Zijn vroege grijze schilderijen vormen een ironische reactie op de banale beelden in de massamedia, de pop art en het sociaal realisme. Naar aanleiding van een ludieke actie die hij in het begin van de jaren zestig met enkele geestesverwanten in Düsseldorf voerde, werd zijn toenmalige stijl 'kapitalistisch realisme' genoemd. Later schilderde hij alledaagse foto's na. Curator **Luk Lambrecht** kon voor de huidige expositie een topwerk uit die periode ontlenuen. *Familie im Schnee* (familie in de sneeuw) dateert uit 1966. 'De tentoonstelling overloopt zijn hele carrière', licht Lambrecht toe. 'Veel gerenommeerde musea zullen ons deze miniretrospectieve benijden, want aan Richters werk kun je heel moeilijk geraken. Een

Akense collectionneur, die zijn naam geheim wil houden, was ons echter gunstig gezind!'

LD

Van 15 februari tot 16 maart
(data onder voorbehoud)

Grimbergen, cc Strombeek,
info 02-263 03 43

NIETTE
MISSEN

MUZIEK Met het overbekende Proximuswijsje *Struggle for pleasure* scoorde **Wim Mertens** een onverwoestbare hit. In zijn concertenreeks in de Vlaamse rand dorpelt hij zich nu met violiste **Guðrun Vercamp** in een veel ruimere muzikale wereld. De composities van zijn jongste cd *Receptacle* krijgen meteen een andere klankkleur.

De vrijheid van een live concert

'Muziek moet zich bij iedere uitvoering in alle vrijheid manifesteren', vindt Wim Mertens. 'Het is onzinnig om plaatopnames te reconstrueren. Telkens ik voor een nieuwe cd de studio intrek, zijn de omstandigheden ideaal. Toch ervaar ik

Wim Mertens speelt met muziek

de uiteindelijke registratie als gewelddadig. Live concerten verruimen de mogelijkheden. Een cd geeft slechts een momentopname weer en moeten we daarom relativeren.'

In het begin van de jaren tachtig mixte Mertens nog geluiden van flipperkasten. Niet veel later ontpopte hij zich als de Europese tegenhanger van de Amerikaanse minimalisten. Zijn stijl leunde nauw aan bij die van Philip Glass, Terry Riley en Steve Reich. Maar hij schreef ook de muziek voor de legendarische podiumproductie *De macht der theaterlijke dwaasheden* van Jan Fabre. Als radioproducer bij Omroep Brabant flirtte hij zowel met de boegbeelden van de funk als met de baanbrekende John Cage.

'Nu trek ik spelenderwijs muzikale lijnen', geeft hij toe. 'Het doorschijnend opvangvaatje op de hoer van mijn nieuwe cd *Receptacle* zinspeelt op de 'choora' in het boek *Timaevus* van Plato. Het is een open plek zonder duidelijke contouren. Daar ontstaan mijn muzikale frases. Ik laat mij leiden door mijn gevoel. Dan is het ook belangrijk dat de vorm niet vastligt en de dingen waarmee ik bezig ben evenmin een betekenis wordt toegedicht. Zo kan er weer echt iets gebeuren telkens de muziek zich manifesteert.'

Violisten en vrouwen

'Vroeger liet ik de blazers het voortouw nemen, nu krijgen de violisten die rol. Voor mijn jongste

cd engageerde ik ook alleen maar vrouwen omdat zij mijn muziek sneller en beter aanvoelen.' Wim Mertens vormt voor deze concerten een duo met de Mechelse strijkvirtuose Guðrun Vercamp. Ze leveren zich aan elkaar over: 'Als verschillende instrumentalisten samen komen, houdt dit allerlei risico's in. Het natuurlijke muzikale instinct zorgt ervoor dat het samenspel toch lukt. In het buitenland heb ik trouwens al verschillende keren met een groot symfonisch orkest een compleet concertprogramma in amper twaalf uur ingestudeerd, hoewel de muzikanten vooraf niet vertrouwd waren met de partituur.'

Tijdens zijn tournee in de Vlaamse rand beperkt hij zich niet tot composities uit *Receptacle*, maar brengt hij ook een selectie uit zijn vroeger werk. Ondanks de kleinere instrumentale bezetting zijn de nummers toch meteen herkenbaar.

LD

Donderdag 14 februari, 20.00

Kraainem, cc de Lijsterbes, info 02-721 28 06

Woensdag 20 februari, 20.00

Jezus Eik, cc de Bosuil, info 02-657 31 79

Zaterdag 1 maart, 20.00

Wemmel, cc de Zandloper, info 02-460 73 24

Dinsdag 4 maart, 20.00

Drogenbos, Museum Felix De Boeck,

info 02-377 57 22

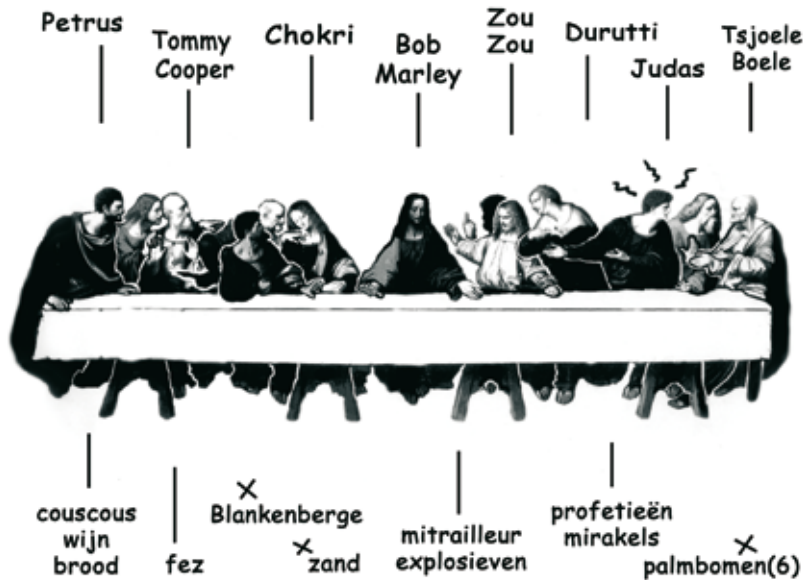
www.wimmertens.be

Broeders van liefde en verzet

THEATER HetPaleis, Union Suspecte en Compagnie Cecilia distilleerden uit de levensverhalen van **Chokri** en **Zouzou Ben Chikha** de licht ironische voorstelling *Broeders van liefde*. Zij focussen niet enkel op hun vervormde biografie, maar ook op de iconen uit hun jeugd zoals Bob Marley en Tommy Cooper. De bevolgen theatermakers nemen *Het Laatste Avondmaal* van Leonardo da Vinci als uitgangspunt. Naast wijn en brood staat er couscous op het menu. Van het strand van Blankenberge wordt gewicht naar de palmbomen van Jeruzalem. In het Hofke van Olijven wordt de visionaire mirakeldoener verraden. De oproerpolitie gebruikt 'thunderflashen' en traangas om de vermeende terrorist bij de lurven te vatten. Idealen blijken bij sommigen weerstand op te roepen.

De drie gezelschappen hopen met deze productie opnieuw een belangrijke bijdrage te leveren aan het grootstedelijk debat over identiteitsvorming. Voor Union Suspecte fungeert *Broeders van Liefde* als het sluitstuk van een trilogie. Met *De Leeuw van Vlaanderen* en *Onze Lieve Vrouw van Vlaanderen* sneed theatermaker Chokri Ben Chikha al de multiculturele problematiek aan. Mederegisseur **Arne**

© Guido Vrolinx

Sierens brengt zijn artistieke bondgenoten **Marijke Pinoy** en **Johan Heldenbergh** van Compagnie Cecilia mee.

Van 20 tot 23 februari, 20.00

Brussel, kvs Bol,
info 02-210 11 72

LD

Abattoir Fermé schuifelt met seksuele moraal

THEATER In *Deviant* van het Mechelse gezelschap Abattoir Fermé komen vier personages samen die na een onderhoudende maaltijd met elkaar vrijen zonder rekening te houden met de seksuele moraal. Regisseur **Stef Lernous** inspireerde zich op bestaande clubs waar achter gesloten deuren aan partnerruil wordt gedaan. Ook *Justine* van Markies de Sade en de laatste omstreden film van Pier Paolo Pasolini stimuleerden zijn verbeelding. Hoewel de betrokkenen de mond vol hebben over hun ruimdenkendheid blijken zij uiteindelijk toch minder vrij en ongebonden dan zijzelf beweren. Ook bij normafwijkend gedrag kunnen machtsverhoudingen beklemdend en ondraaglijk zijn. In dit milieu speelt jaloezie bijna steeds een fruikende rol. Vroeg of laat worden de swingers hun buitensporigheden beu en neigen ze naar destructie of zelfvernietiging. Met *Tourniquet* en *Hard-Boiled* bewogen de acteurs zich al eerder op het scherp van de snee.

LD

7 en 8 februari, 20.30

Brussel, Kaaitheaterstudio's,
info 02-201 59 59

Radicale IJslandse kunstenaars dagen p

KUNSTENFESTIVAL Wie in IJsland overwintert, moet het stellen met zeer weinig daglicht. Maar de korte dagen en de lange nachten blijken heel vruchtbaar voor de kunst. Het festival *Iceland on the Edge* in Bozar, dat eind februari van start gaat en tot half juni duurt, verwelkomt schilderende muzikanten, zingende danseressen, filmende theatermakers en poëtische fotografen, die even energiek zijn als de vulkanen en geisers waarmee ze voortdurend worden geconfronteerd. In weinig landen beïnvloedt de natuur zo fel de kunst. Bovendien beoefenen haast alle artiesten meerdere disciplines.

Grenzen opzoeken

'IJsland ligt niet alleen in een uithoek van Europa; ook mentaal zoeken de bewoners de grenzen op', legt projectcoördinator **Frederik Vandewiele** uit. 'De kunstenaars trekken zich weinig of niets aan van de heersende modes.

Dat ze graag provoceren blijkt bijvoorbeeld ook uit de naam van het IJslandse muzieklabel *Bad Taste*. Figuren als **Björk** en **Einar Örn Benediktsson**, die in Bozar 'carte blanche' krijgt voor een *Edgy Evening*, tarten maar al te graag de zogenaamde goede smaak. Met zichtbaar genoeg dagen ze het publiek uit en proberen ze zichzelf te overtreffen. Er wordt op alle domeinen driftig geëxperimenteerd.' De ruwe omgeving lijkt de artistieke geest te bevrijden. 'Slechts een klein gedeelte van IJsland is bewoonbaar. Maar de afstammelingen van de Vikings en de Noormannen houden van hun land. De onherbergzame streken inspireren hen. Vaak duikt een subtiel patriotisme op, al kunnen ze ook goed relativeren.'

Natuur als metafoor voor het eindeloze

Indrukwekkend oogt de installatie van **Rúri**, die met haar radicale ingrepen ook al furore maakte op de biënnale van Venetië. Op trans-

parante doeken verschijnen doorlopend beelden van door stuwdammen bedreigde water-vallen. Voor *Water vocal-Endangered II* maakte ze tientallen opnamen die door krachtige geluiden worden ondersteund. Door te bewegen kan de bezoeker zijn waarnemingsveld veranderen.

Voor tal van hedendaagse fotografen en installatiebouwers fungeert de wilde ongerepte natuur van het IJslandse landschap als een metafoor voor het sublieme en het eindeloze. In samenwerking met de National Gallery en het Reykjavik Art Museum wordt deze thematiek op een multimediale tentoonstelling uitgediept. Een aparte expositie is gewijd aan de rijkelijk versierde drinkhoorns. 'In de voorbije eeuwen waren vele bekertjes op de eerste plaats een statussymbool', licht **Frederik Vandewiele** toe. 'Sommige exemplaren zijn met goud en edelstenen bezet. Uit die peperdure hoorns werd waarschijnlijk niet gedronken. Nochtans

Pepernoot stimuleert passie voor muziek bij kinderen

Pas Perdus door Les Argonautes

KINDERMUZIEKFESTIVAL

Kijken, luisteren en meedoen zijn de uitgangspunten van Pepernoot. Via concerten, theatervoorstellingen, circusspektakels, installaties en workshops maken kinderen tussen 3 en 12 jaar kennis met de meest uiteenlopende muziekgenres. Naast klassiek en folk is er ook ruimte voor rock en chanson. Vier Vlaams-Brabantse cultuurcentra, waarvan twee in de Vlaamse rand, verwennen het jonge volkje een hele namiddag met een aanstekelijk programma waarin muziek de hoofdrol speelt.

Jan De Smet van De Nieuwe Snaar en de be-loftevolle rockgroep Vroink zijn van de partij. Het Blindman saxofoonkwartet begeleidt de stille film *Steamboat Bill* met Buster Keaton. **Piet Maris** en **Théophane Raballand** van Jaune Toujours brengen hun grappige show *Ik en den Theo* op accordeon en een krakkemikkig drumstel. Ook de circusacts die Les Argonautes in *Pas Perdus* in petto heeft, komen maar tot hun recht dankzij de muziek.

Pepernoot wordt mee georganiseerd door Jeugd & Muziek en geniet de steun van de provincie Vlaams-Brabant.

LD

Zondag 3 februari, 13.30

Grimbergen, cc Strombeek, info 02-263 03 43

Zondag 2 maart, 13.30

Dilbeek, cc Westrand, info 02-466 20 30

ubliek uit

konden de IJslanders altijd aardig overweg met sterke drank.'

Met de performance *Mysteries of Love* bewijst ook **Erna Omarsdóttir** dat zelfs de dans vulkanisch kan zijn. De toonaangevende choreografe ontwikkelde op oude IJslandse liederen een gedurfde lichaamstaal waarin de hormonen op hol slaan! Na haar opleiding aan P.A.R.T.S. verzeeilde ze achtereenvolgens bij Jan Fabre en Sidi Larbi Cherkaoui om uiteindelijk een eigen weg uit te stippen.

'Ook de IJslanders die zich op het Europees vasteland herbronnen, kiezen voor de onafhankelijkheid', getuigt de festivalcoördinator. 'De *Peer Gynt* bewerking van **Baltasar Kormákur** door het Nationaal IJslands Theater en de dansvoorstelling *Open Source* van **Helena Jónsdóttir** door de Iceland Dance Company zijn zo vindingrijk dat ze met geen andere Europese podiumproductie vergeleken kunnen worden!' LD

Festival Iceland on the Edge

Expo's Water Vocal-Endangered II, Dreams of the Sublime and Nowhere, Magicians of Nature en Skál-Drinkhoorns

Van 27 februari tot 27 april, 10.00-18.00

Peer Gynt door National Theatre of Iceland

29 februari en 1 maart, 20.00

Mysteries of Love door Erna Omarsdóttir

Vrijdag 14 maart, 20.00

Open Source door Iceland Dance Company

Maandag 7 april, 20.00

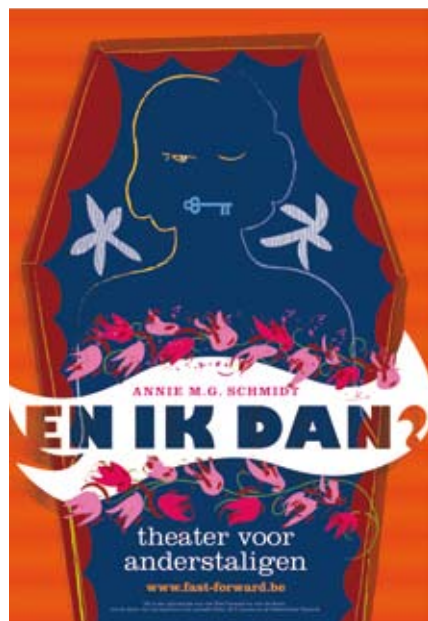
Brussel, Bozar, info 02-507 82 00,

www.bozar.be

© National Theatre of Iceland

Peer Gynt van Baltasar Kormákur door het Nationaal IJslands Theater

THEATER VOOR ANDERSTALIGEN

Om anderstaligen die enkel uit praktische overwegingen een mondvol Nederlands hebben geleerd ook warm te maken voor de Nederlandstalige cultuur, pakt de educatieve vereniging Fast Forward sinds enkele jaren uit met theatervoorstellingen waarvoor een basis-kennis van onze taal volstaat.

Zonder de literaire kwaliteit te schaden, wordt de oorspronkelijke tekst lichtjes aangepast. Maar dat betekent niet dat complexe formuleringen, bijzinnen of tussenvoegsels worden vermeden. Het decor en de visuele acteursprestaties dragen immers ook bij tot de

Luchtig theaterstuk op maat van anderstaligen

verstaanbaarheid. De initiatiefnemers willen trouwens onze taalrijkdom in de verf zetten.

En ik dan?

Nadat vorig jaar Leporello een zinnenstrelende versie bracht van enkele dierenverhalen van Toon Tellegen, neemt Fast Forward dit jaar het blijspel *En ik dan?* van **Annie M.G. Schmidt** onder handen. De plot is makkelijk te volgen. Han werkt bij uitgeverij Nieuw Positief. Door zijn toedoen verdwijnt honderdduizend euro. Als de boekhouding van het bedrijf gecontroleerd wordt, zal hij de eerste verdachte zijn. Wanneer zijn moeder er achter komt dat haar zoon fraudeerde, tracht ze zijn hachje te redden door zich uit te geven voor een nieuwe werknemer. Maar de bedrijfsleider meneer Vos en de receptioniste juffrouw Bas doorkruisen haar plan. Ook loopt ze de jonge schrijfster Lotje Nahuys tegen het lijf.

Nuttig voor werkzoekenden

Peter Schoenaerts bewerkte de tekst zo spaarzaam mogelijk. Als acteur en docent Nederlands heeft hij een grote taalgevoeligheid ontwikkeld. Hij voelt precies aan welke woorden extra toegelicht of vervangen moeten worden. De meeste acteurs maakten naam door hun taalvaardigheid. **Gerd de Ley, Sien Diels, Sara Pieters** en **Monique Van de Velde** profileerden zich op verschillende terreinen als aanstekelijke

woordjongleurs. Anderstaligen, die een uitweiding of een ongewone zinswending maar half begrijpen, zullen niet meteen afhaken maar de betekenis trachten af te leiden uit de context of de lichaamsexpressie.

Dit stuk van Annie M.G. Schmidt kan ook als vertrekpunt dienen voor dramaworkshops die nuttig zijn voor werkzoekenden. Een sollicitant is best vertrouwd met de communicatietechnieken. *En ik dan?* speelt zich af in een kantoor. Ook daar gelden specifieke verbale en non-verbale omgangsvormen. Net als bij de vorige edities is uitgebreid lesmateriaal beschikbaar. In een mum van tijd leer je van Peter Schoenaerts hoe je jezelf het best kunt presenteren.

De huidige theaterproductie kwam tot stand met de steun van vzw 'de Rand', de Nederlandse Taalunie en het Instituut voor Levende Talen (ILT) van de Leuvense universiteit.

LD

Dinsdag 12 februari, 20.00

Kraainem, cc de Lijsterbes, info 02-721 28 06

Dinsdag 19 februari, 20.00

Jezus-Eik (Overijse), cc de Bosuil, info 02-657 31 79

Woensdag 20 februari, 20.00

Vilvoorde, cc Het Bolwerk, info 02-255 46 90

Dinsdag 18 maart, 14.00 en 20.00

Wemmel, cc de Zandloper, info 02-460 73 24 www.fast-forward.be

AGENDA

PODIUM-
KUNSTEN

THEATER

Vrijdag 8 februari, 20.30
Nachtzusters door 't Arsenaal
cc Papeblok,
P. Vandersandestraat 15, Tervuren
02-769 20 92

Woensdag 13 februari, 20.15
De Geruchten door Toneelhuis/
Olympique Dramatique/Guy
Cassiers
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Vrijdag 15 februari, 20.30
Saida door Padarijs (16+)
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

15 en 16 februari, 20.00
De drie musketiers door
De Pieterman - Wemmelse
toneelkring
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wommel
02-460 73 24

15 en 16 februari, 20.15
Zondag 17 februari, 14.30
Ambras op de vismet door
Brussels Volkstejoeter
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Donderdag 21 februari, 20.30
Verzeten door Luxemburg
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 28 februari, 20.30
Omdat het niet anders kan.
Neruda door De Tijd
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 29 februari, 20.00
Klein Jowanekke gaat dood
door Het Martha!tentatief
cc Felix Sohie,
Gemeenteplein 1, Hoeilaart
02-657 05 04

JEUGD- EN FAMILIEVOORSTELLINGEN

Dinsdag 5 februari, 15.00
Aarde, Stok, Steen door
Heliostheater
Recreatiecentrum Itterbeek,
Dilbeek
02-466 20 30 (cc Westrand)

Woensdag 6 februari, 16.00
De Jongen door De Maan (4+)
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wommel
02-460 73 24

Zondag 10 februari, 15.00
Petroesjka door Agartha (8+)
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 16 februari, 19.00
Kikker in de wolken door Theater
Terra (4-10)
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zondag 17 februari, 15.00
Kweenie door Theater
Wederzijds (4+)
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Woensdag 20 februari, 14.00
Bliksemzwaard door Hilde
Leenaerts
cc de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Vrijdag 22 februari, 20.00
Diabolo door Salibonani (6+)
cc Papeblok,
P. Vandersandestraat 15, Tervuren
02-769 20 92

Zondag 24 februari, 15.00
Bagatelle door Salibonani (4+)
cc de Boesdaalhoeve,
Hoestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

HUMOR

6 en 7 februari, 20.30
Eelt door Wouter Deprez
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 8 februari, 20.30
Uw beste vriend door Gunter
Lamoot
cc De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Vrijdag 15 februari, 20.30
Happy 4 Nothing door
Cir'ulation Locale
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

15 en 16 februari, 20.15
Zondag 17 februari, 16.15
Ene Pot Nat door Echt Antwaarps
Teater
cc de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02-721 28 06

16 en 17 februari, 20.30
Eelt door Wouter Deprez
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Vrijdag 22 februari, 20.30
23 en 24 februari, 20.00
10 jaar Dufraing & De Wit
cc De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

22 en 23 februari, 20.30
Zondag 24 februari, 14.00
(senioren)
Ambras op de Vismet door Het
Brussels Volkstejoeter
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 23 februari, 20.30
vRRiesman door Walter Baelen
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 28 februari, 20.15
The Perfect Concert Part II door
Stenzel & Kivits
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Donderdag 28 februari, 20.00
De prins op het witte paard door
Begijn Le Bleu
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wommel
02-460 73 24

Vrijdag 29 februari, 20.15
Roy Aernouts
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zaterdag 1 maart, 20.30
Achterklap door
Adriaan Van Den Hoof
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

LITERAIR

Vrijdag 15 februari, 15.00
Rozen aan de kapstok
door Arthur Boni
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

DANS

Woensdag 13 februari, 20.30
Couple-like door Ugo Dehaes en
Keren Levi
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 23 februari, 13.30
Dansfreakz (vrij danspodium)
cc de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

SENIOREN

Donderdag 14 februari, 14.00
Verbroederingsfeest
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Maandag 18 februari, 14.30
Willy Claes en Maurice Dean
cc Asse,
Noorderlaan 20, Zellik
02-466 78 21

Dinsdag 4 maart, 14.30
Ene Pot Nat door Echt Antwaarps
Teater
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Woensdag 6 februari, 20.30
Liekes door Axl Peleman
cc Felix Sohie,
Gemeenteplein 1, Hoeilaart
02-657 05 04

Vrijdag 8 februari, 20.30
Hooverphonic
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zaterdag 9 februari, 20.15
Myrrdin, Jose Ligeró & Silvia Cabeza (flamenco)
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zaterdag 9 februari, 20.30
Hans extra!
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Woensdag 13 februari, 20.30
Raquel Tavares (fado)
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 14 februari, 20.30
Te gek!? door Jan De Wilde, Guy Swinnen, Tom Helsen, Wannes Capelle, Kristien Hemmerechts en Essense
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 14 februari, 20.15
TroubAmour II door Ishtar
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Donderdag 14 februari, 20.00
Geveugelde stemmen door Liesbeth List & Riet Muylaert
cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Donderdag 14 februari, 20.30
Tapijtconcert door Tom van Stiphout
cc de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Vrijdag 15 februari, 19.00
Optreden met dans en muziek
Zaal 't Smis,
Hopmarkt, Asse
www.hutawi.org

Vrijdag 15 februari, 20.30
Chocolat door Micheline Van Hautem
cc de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Vrijdag 15 februari, 20.30
Ouwe Makkers door Zjef Vanuytsel
cc De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Vrijdag 15 februari, 20.30
Tutu Puoane
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zaterdag 16 februari, 20.15
Folkbal met Harakiwi & Naragonia
Fenikshof,
Abdijstraat, Grimbergen
02-263 03 43

Vrijdag 22 februari, 20.30
Tok Tok door De Beenhouwerij
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vrijdag 22 februari, 20.30
Little Ronny Peacock & The Belangrijk Mundo's door 'MOO'
cc Asse,
Noorderlaan 20, Zellik
02-466 78 21

Zaterdag 23 februari, 20.30
Laïs
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zondag 24 februari, 15.00
Liederen uit muzikale films door zangkoor Serenata
Gemeentelijke feestzaal,
Grote Baan 222, Drogenbos
02-331 56 25 (Myriam Claessens)

Zondag 24 februari, 15.00
TV Band
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Dinsdag 26 februari, 14.00
Moederziel alleen door Johan Verminnen
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vrijdag 29 februari, 20.30
Timeless door Rock4 (a capella)
cc de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Vrijdag 29 februari, 20.30
Gedeelde Adoraties door Jean Blaute en Erik Melaerts
cc Papeblok,
P. Vandersandestraat 15, Tervuren
02-769 20 92

Vrijdag 29 februari, 20.00
The Deep River Quartet
cc de Kam,
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02-731 43 31

Zondag 2 maart, 11.00
King size door Tricycle
Oud Gasthuis,
Gemeenteplein 26, Zellik
02-466 78 21 (cc Asse)

JAZZ

Donderdag 28 februari, 20.15
MusicAzur
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

KLASSIEK

Dinsdag 5 februari, 20.00
J.S. Bach Cantates door La Petite Bande
Sint-Martinuskerk, Asse
02-466 78 21 (cc Asse)

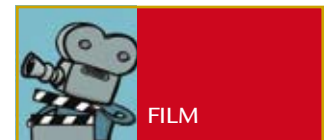
Zaterdag 16 februari, 20.00
Gitaar-violrecital door Wim Brioen en Thierry Marinelli
cc De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Donderdag 21 februari, 20.15
Transit Polyfoon met Gert en Sarah Bettens
Abdijkerk, Grimbergen
02-263 03 43

Donderdag 21 februari, 20.30
Vrijdag 22 februari, 20.00
Liebrecht Vanbeckevoort
De Merselborre,
Schaliestraat 2, Vlezenbeek
02-371 22 62

Donderdag 28 februari, 20.15
M. Ravel, F. Schubert, S. Barber, G. Lekeu door Spiegel Strijkwartet
Kerk, Beigem
02-263 03 43 (cc Strombeek)

Vrijdag 29 februari, 20.30
De minnezangers
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Dinsdag 5 februari, 20.00
The Story of the Weeping Camel
Gemeentelijke feestzaal,
Grote Baan 222, Drogenbos
02-333 85 14 (Veerle Steurs)

Dinsdag 5 februari, 20.30
My Blueberry Nights
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 6 februari, 15.00

Surf's up (nv)
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 6 februari, 20.30

**The Golden Compass:
His Materials**
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Woensdag 6 februari, 15.00

Plop en de pinguin
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Woensdag 6 februari, 20.00

**Documentairefilm over Papoea-
Nieuw-Guinea**
Cultuurhoeve Mariadal,
Kouterweg 2, Zaventem
02-720 23 92 (VTB-VAB Zaventem)

Donderdag 7 februari, 14.00

Poor Little Rich Girl (1936)
cc De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zondag 10 februari, 15.00

Trigger (6+)
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zondag 10 februari, 20.00

**The Assassination of Jesse James
by the Coward Robert Ford**
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Maandag 11 februari, 20.30

Elisabeth: The Golden Age
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Dinsdag 12 februari, 20.30

**The Assassination of Jesse James
by the Coward Robert Ford**
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 13 februari, 20.30

Gone Baby Gone
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 14 februari, 20.00

What's eating Gilbert Grape
cc de Kam,
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02-731 41 31

Zaterdag 16 februari, 14.00

Assepoester en de keukenprins (7+)
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zondag 17 februari, 20.00

Elisabeth: The Golden Age
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Maandag 18 februari, 20.30

Gone Baby Gone
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Dinsdag 19 februari, 20.30

American Gangster
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 20 februari, 20.00

Egypte, schaduw van het verleden
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Woensdag 20 februari, 20.30

Elisabeth: The Golden Age
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zondag 24 februari, 20.00

I am Legend
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Maandag 25 februari, 20.30

Jesus Camp
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 26 februari, 20.30

Elisabeth: The Golden Age
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 27 februari, 20.30

I am Legend
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 28 februari 20.00

Alive
cc de Kam,
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02-731.41.31

Vrijdag 29 februari, 20.00

Tuya's Marriage
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Zondag 2 maart, 20.00

The Last King of Schotland
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Maandag 3 maart, 20.30

I am Legend
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

15 februari, 19.00 (vernissage)

**Van 16 februari t.e.m. 1 maart,
za en zo, 10.00-17.00**
Carnavaltentoonstelling Oruro
door Hutawi
Oud Gasthuis,
Gemeenteplein 26, Asse
www.hutawi.org

**Van 15 februari tot 16 maart,
doorlopend**

Alle wegen leiden naar Rome door
Pascal Marthine Tayou
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

**Tot 17 februari, woe, za en zo,
14.00-18.00**

Mutulated and visionary species 2
door Ingmar Ostijn
cc De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Van 21 t.e.m. 24 februari, doorlopend

Kunst Kiest voor Kam
Cafeteria van cc de Kam,
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02-731 43 31

**Van 22 februari t.e.m. 2 maart,
doorlopend**

Nelson Mandela, een portret
cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Tot 25 februari, doorlopend

Movie Magic
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

**Tot 2 maart, vrij t.e.m. zo,
vanaf 15.00**

7 tekeningen, 2 schilderijen door
Geert Van Doorselaere
Galerie De Ziener,
Stationsstraat 55, Asse
02-452 77 86

VOORDRACHTEN

Maandag 11 februari, 19.30

Een rugzak vol reisverhalen
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Strombeek-Bever

Dinsdag 12 februari, 20.00

**De eilanden van de ridders van
Sint-Jan**
cc Asse,
Noorderlaan 20, Zellik
02-466 78 21

Woensdag 13 februari, 20.30

Toscane en Umbrië
cc De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Woensdag 13 februari

Volkscultuur in Vlaanderen
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Strombeek-Bever
016-31 06 70

Donderdag 14 februari, 19.30
Wat brengt kanker teweeg in een familie?
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-227 69 56 (Vlaamse Liga tegen Kanker)

Donderdag 14 februari, 14.30
De tempeliers in de lage landen
cc Papeblok,
P. Vandesandestraat 15, Tervuren
02-767 43 55 (Neos-Tervuren)

Vrijdag 22 februari, 20.00
De reis van Marco Polo 'Van Venetië naar het verre oosten ...'
cc Felix Sohiecentrum,
Gemeenteplein 1, Hoeilaart
02-657 23 09 (Paul Vanloo)

Donderdag 28 februari, 20.00
Expeditie Circle 66°
Openbare bibliotheek,
Brusselsesteenweg 77C, Alsemberg
02-359 16 26

Donderdag 28 februari, 20.00
De terugreis van Marco Polo langs de zeeroute ...
cc Felix Sohiecentrum,
Gemeenteplein 1, Hoeilaart
02-657 23 09 (Paul Vanloo)

CURSUSSEN

Iedere donderdag, vanaf 18.00
Lijndansen
Danszaal Carina,
Kalkoven 83, Asse
02-452 70 41

Woensdag 6 februari, 10.00-12.00
Filosoferen met kinderen
(6 en 9 jaar)
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

**Vanaf 11 februari, 10
bijeenkomsten, 18.45-19.45**
Cursus 'Fundans' voor singels
door dansclub VIDAK
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat, Vilvoorde
02-270 97 01

Vanaf 12 februari, 10.00
Bellydance classes
Clark's Gym,
Lindeboomstraat 31, Tervuren
0479-37 49 62

Vanaf 13 februari, 19.30
A Capella voor beginners
Fenikshof,
Abdijstraat, Grimbergen
016-25 16 21 (Wisper)

**Vanaf 14 februari, 6
bijeenkomsten, 14.00-16.00**
Hoogtepunten uit de Duitse literatuur
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Donderdag 14 februari, 10.00
Tuinacademie
Pachthof Stroykens,
Merenstraat 19, Duisburg
02-769 20 16

Vanaf 14 februari, 19.30
Haken met moderne materialen
Oude jongensschool,
Kouterstraat 2, Vossem
02-767 01 30 (KAV Vossem)

Vrijdag 15 februari, 13.30-16.30
De juiste keuzes maken
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-454 54 01 (Arch'educ)

Vrijdag 15 februari
Cultuurgeschiedenis van de late middeleeuwen
cc Den Blank,
Begijnhof 11, Overijse
016-31 06 70

Vanaf 15 februari, 9.30
**Mindfulness:
training in gewaar zijn**
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
016-24 39 75 (Zorg-Saam)

**Vanaf vrijdag 15 februari, 5
bijeenkomsten, 14.00-16.30**
Cultuurgeschiedenis van de late middeleeuwen door prof. Raoul Bauer
cc Den Blank,
Begijnhofplein, Overijse
016-31 06 70 (Univ. Vrije Tijd Davidsfonds)

Zaterdag 16 februari, 10.00
Kalligrafie: copperplate toepassingen
cc de Boesdaalhoeve,
Hoeverstraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-454 54 01 (Arch'educ)

16 en 23 februari, 10.00-17.00
Intensief Pottendraaien alle niveaus
Athena Brabant vzw,
Humbeksesteenweg 184,
Grimbergen
0476-51 96 03

Maandag 18 februari, 19.30
EHBO-cursus helper
Rode Kruislokaal,
L. Vander Zijpenstraat 48,
Wemmel
015-44 33 22

18 en 25 februari en 3 maart, 19.30
Koken (z)onder stress
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

**Vanaf 20 februari, 8
bijeenkomsten, 14.00-16.00**
Cursus Eerste Hulp (13-15 jaar)
Rode Kruislokaal,
Bolwerkstraat 35, Vilvoorde
0496-36 82 58
(Rode Kruis Vilvoorde)

Donderdag 21 februari, 19.45
Waar het visioen ontbreekt, verwildert het volk
cc Den Blank,
Begijnhofplein, Overijse
02-510 61 62 (Motief vzw)

Donderdag 28 februari
Omgaan met grenzen
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
016-24 39 75 (Zorg-Saam)

Vrijdag 29 februari, 20.00-22.00
Aikido en dans
Vormingscentrum Destelheide,
Destelheidestraat 36, Dworp
016-25 16 21 (Wisper)

Vanaf 29 februari, 2 weekends
Tangostage
Vormingscentrum Destelheide,
Destelheidestraat 36, Dworp
016-25 16 21 (Wisper)

Vanaf 1 maart, 5 lessen en 5 natuurexcursies, 9.00-12.00
Natuur-in-zicht
cc Coloma,
Jozef Depauwstraat 25,
Sint-Pieters-Leeuw
02-377 52 10 (Natuurgidsen Zuidwest-Brabant)

WANDELINGEN

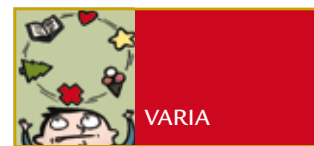
Zondag 10 februari, 14.00
Valentijn dwaalt dra door onze bossen door NGZ en Inverde vzw
Start aan parking Ganzepootvijver,
Duboislaan, Hoeilaart
www.ngz.be

Dinsdag 12 februari, 11.00
Eksteroogwandelgroep 55+
Start aan café Union,
Nieuwbaan 152,
Sint-Katherina-Lombeek
02-377 59 70

Donderdag 14 februari, 14.00-17.00
Verrassingswandeling in het park van Solvay
Start aan cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Overijse
www.ngz.be

Zondag 17 februari, 14.30
Boisot, kasteelheer en aanvoerder van de Geuzen
Start aan Sint-Jan-de-Doperkerk,
A.Vaucampsiaan, Huizingen
02-569 17 52 (Streekgidsen Zuidwest-Brabant)

Dinsdag 26 februari, 11.00
Eksteroogwandelgroep 55+
Start aan Sportcentrum, Pastoor Woutersstraat, Grimbergen
02-377 59 70

Zaterdag 23 februari, 11.00-19.00
Zondag 24 februari, 10.00-18.00
Asia Fair (informatie & contactbeurs over Azië)
cc de Zandloper, Kaasmarkt 75,
Wemmel
052-37 47 97 (Belasia)

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 5 maart tot 4 april 2008 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 1 februari a.s. U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be. U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, met de vermelding RandUit Agenda. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand. Het cursusaanbod wordt mee geselecteerd door Arch'educ, het vroegere Vormingplus Halle-Vilvoorde. Info: www.archeduc.be.

Voorstadsnet met Gewestelijk Ex

Het Gewestelijk Expresnet (GEN) garandeert vanaf 2016 elke vijftien minuten comfortabele treinverbindingen op de belangrijkste assen naar de hoofdstad. Zowat elke stopplaats of halte in een straal van dertig kilometer rond Brussel wordt gemoderniseerd en de spoorinfrastructuur wordt fors aangepast. De werken zijn momenteel volop aan de gang. Een overzicht.

TEKST Bart Claes

Elke dag pendelen ongeveer 365.000 mensen naar Brussel. Volgens een studie van de Bond Beter Leefmilieu (BBL) kiest zeventig procent van de Waalse en tachtig procent van de Vlaamse pendelaars voor de auto. Uit een enquête van de krant Het Nieuwsblad van eind 2007 blijkt dat één werkende Vlaming op acht 's ochtends in een file staat. Eén op drie Vlamingen wil een beter openbaar vervoer.

Meer en beter openbaar vervoer is ook de doelstelling van het GEN. Maar meer treinen op het bestaande spoornet kan niet zomaar. Infrabel, de infrastructuurbeheerder van het Belgische spoornet, is dan ook volop bezig met de verdubbeling van de vijf belangrijkste spoorassen richting Brussel. Om zowel stoptreinen als snelle IC-1R en hogesnelheidstreinen frequenter te laten rijden, zijn er op de hoofdasen vier sporen nodig. Wanneer de treinen om het kwartier rijden, bieden ze de pendelaars een echt alternatief voor de auto, want ook het comfort zou met de nieuwe en ruimere treinen moeten toenemen. Bedoeling is dat de GEN-treinen zullen aansluiten op bus en tram. In totaal worden ook 120 stations en stopplaatsen gemoderniseerd en worden parkeerplaatsen en fietsenstallingen aangepakt. Wie geregeld de trein naar Brussel

neemt, weet dat dit geen overbodige luxe is. De totale investering voor het GEN bedraagt 1,83 miljard euro.

Vijf hoofdlijnen

1. **Brussel – Halle** (L 96). De uitbreiding van de lijn naar vier sporen gebeurde samen met de aanleg van de hogesnelheidslijn tussen Brussel en de Franse grens. In Halle kwam er een nieuw station en de stopplaatsen van Vorst-Zuid, Ruisbroek, Lot, Buizingen en Lembeek werden gemoderniseerd.
2. **Brussel – Leuven** (L 36). Ook hier gebeurde de uitbreiding van de lijn naar vier sporen samen met de aanleg van de hogesnelheidslijn tussen Brussel en de Duitse grens. Er komen nog nieuwe stations in Zaventem en Kortenberg. Deze werken starten in principe de volgende maanden. Ook de stopplaatsen Haren-Zuid, Diegem, Nossegem, Erps-Kwerps, Veltem en Herent worden gemoderniseerd.
3. **Brussel – Nijvel** (L 124). De uitbreiding naar vier sporen over een afstand van 23 kilometer tussen Ukkel en Nijvel ging in 2006 van start. Linkebeek en Sint-Genesius-Rode komen vanaf 2009 aan bod. Uiteindelijk worden alle stations en stopplaatsen (Lin-

kebeek, Holleken, Sint-Genesius-Rode, De Hoek, Waterloo, Eigenbrakel, Lillois en Nijvel) gemoderniseerd. Het station Nijvel wordt heringericht als eindstation van de GEN-lijn. Hier komt een nieuw parkeerterrein met drie niveaus, goed voor 750 plaatsen. Er komen ook twee nieuwe stopplaatsen: Ukkel-Moensberg en Braine-Alliance.

4. **Brussel – Ottignies** (L 161). Alle stations en stopplaatsen van deze lijn (Watermaal, Bosvoorde, Groenendaal, Hoeilaart, Terhulpen, Genval, Rixensart, Profondsart en Ottignies) worden gemoderniseerd. De uitbreiding van de sporen is op heel het traject gestart. Pas in 2015 zijn hier alle werkzaamheden achter de rug. In het Zoniënwoud worden milieumaatregelen genomen. Zo komen er geluidswerende muren in de zones bestemd voor wandelaars. Bij de voorbereiding van de werken in Hoeilaart werd het geklasseerde tramhuisje van de stopplaats Groenendaal in zijn geheel verplaatst om voldoende ruimte te hebben voor twee nieuwe sporen. De grootste werf komt in Ottignies, het op één na grootste station van Wallonië. De zes perrons worden toegankelijk gemaakt via twee nieuwe loopbruggen die de spoorbedding overspannen. Er

snelle treinen klaar in 2016

presnet moet verkeersinfarct tegengaan

komen ook liften en zelfs winkels. Aan het station komt er een parkeerterrein van drie niveaus met ongeveer duizend plaatsen.

5. **Brussel – Denderleeuw (L 50 A)**. De verdubbeling van deze lijn zit nog in de aanvangsfase. De belangrijkste uitdagingen zijn de aanleg van een brug boven het kanaal Brussel-Charleroi, de verbreding van het 522 meter lange viaduct over de Pedevallei in Dilbeek en de kruising met de Ninoofse en Bergense steenweg. Aan deze kruising komt er een nieuwe stopplaats. Het is een moeilijk traject, want Infrabel moet rekening houden met enkele geklasseerde sites, zoals Het Rad in Anderlecht en het viaduct van Pede in Dilbeek.

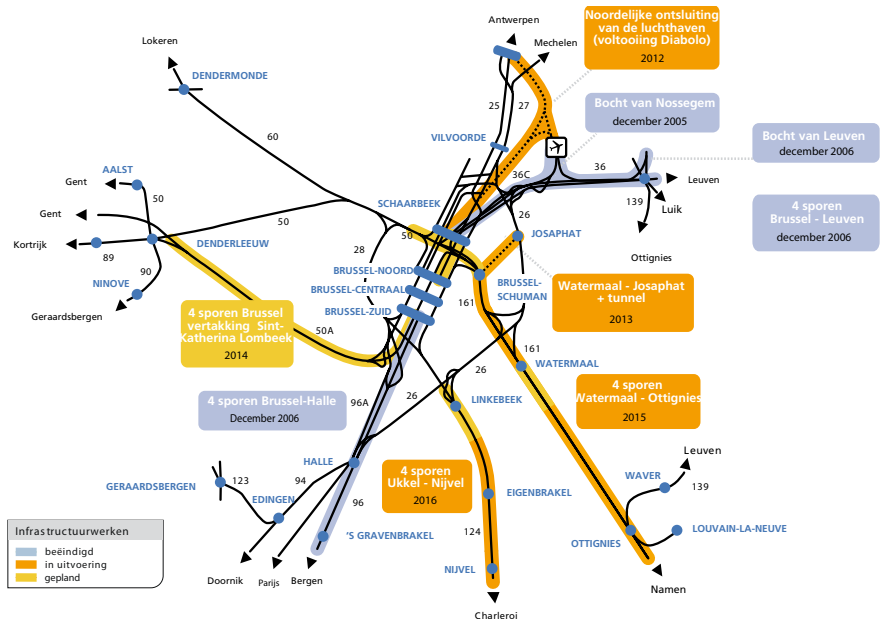
Missing links

Naast deze vijf hoofdassen zijn er hier en daar nog volledig nieuwe spoortrajecten nodig die de zogenaamde 'missing links' moeten wegwerken. Zo verbindt de 'bocht van Nossegem' al sinds 2005 de lijn Leuven-Brussel met de luchthaven in Zaventem. De werken aan de verbinding Watermaal-Josaphat zijn volop bezig en duren nog tot 2013. Dit project verbindt de Europese wijk met de treinstations Mechelen-Hasselt en Leuven-Luik zonder gebruik te maken van de verzadigde Noord-Zuidverbinding.

Het Diabolo-project maakt geen deel uit van het GEN-netwerk, maar sluit er via de luchthaven wel op aan. In juni 2012 moet de eerste trein rijden over de snelle verbinding tussen Antwerpen en de luchthaven in Zaventem. Daarvoor wordt er een spoorlijn gebouwd op de middenstrook van de E19 tussen Mechelen en Schaarbeek en wordt die via een tunnel met twee vertakkingen verbonden met de luchthaven. De werken zijn vorig jaar gestart.

2012 wordt 2016

Tegen 2016 is alles afgewerkt, of dat is toch het plan. De einddatum was aanvankelijk 2012. De administratieve procedures, milieurapporten, openbare onderzoeken en ont-eigeningen duren langer dan eerst gedacht. Bovendien stuit het GEN hier en daar op tegenkanting. In het Waals Gewest trokken bewoners naar de Raad van State tegen de verdubbeling van lijn 124. Pas vorig jaar werd het laatste bezwaarschrift verworpen. Ook vanuit Brussel ervaart Infrabel tegen-

Illustratie: Infrabel

stand. 'Bij ps-politici leeft de vrees dat het GEN nog meer inwoners de stad zal doen verlaten richting rand. De voorstanders claimen dat het GEN de leefbaarheid van de stad ten goede komt', analyseert journalist Tom Ysebaert in de krant De Standaard. Anderen denken dan weer dat het GEN de problemen van de grootstad naar de rand zal exporteren.

Hier en daar gaan gemeentebesturen in het verweer. In Linkebeek stelt het bestuur zich vragen bij de verdubbeling van lijn 124. Het gemeentebestuur van Dilbeek is niet tev-

den met de plannen van lijn 50A. De gemeente vindt dat ze alle lasten moet dragen, maar amper voordeel heeft aan het GEN. Een andere kritiek is dat het expresnet uitsluitend op Brussel is gericht, terwijl de afgelopen jaren in de Vlaamse rand ook andere grote tewerk-stellingspolen, zoals Diegem en Zaventem, zijn gegroeid. De provincie Vlaams-Brabant werkte een alternatief voorstel uit, het zogenaamde Brabant-Brussel-Net (BB-Net). Dat is een netwerk van buslijnen en treinverbindingen dat de negen spoorlijnen van het GEN onderling verbindt. □

Regionales Expressnetz soll Verkehrsinfarkt verhindern

Das Regionale Expressnetz REN (Gewestelijk Expresnet – GEN) garantiert ab 2016 alle fünfzehn Minuten Zugverbindungen auf den Strecken Brüssel-Halle, Brüssel-Löwen, Brüssel-Nivelles, Brüssel-Ottignies und Brüssel-Denderleeuw. Bahnhöfe und Haltestellen in einem Kreis von dreißig Kilometern um die Hauptstadt werden modernisiert, und die Bahninfrastruktur wird stark angepasst. Außerdem werden einige neue Eisenbahnstrecken gebaut, so z.B. zum Flughafen von Zaventem. Die REN-Züge sollen auch Anschlussverbindungen zu den Omnibussen und Straßenbahnen haben. Befürworter des REN gehen davon aus, dass das Expressnetz der Lebensqualität von Brüssel zugute kommen wird. Gegner befürchten unter anderem, dass das REN die Probleme der Großstadt im Vlaamse rand exportieren wird. Auch einige Kommunalverwaltungen im Vlaamse rand üben Kritik an diesen Plänen.

Het gat

Voor de meeste Vlaamse Brusselaars is ‘de rand’ een vreemd fenomeen, dat van vorm en inhoud wijzigt naargelang de manier waarop je ernaar kijkt – een beetje zoals de litho’s van Maurits Cornelis Escher, u weet wel, met die trappengalerijen en onmogelijke perspectieven. De aandachtige toeschouwer moet vaststellen dat ‘dé rand’ eigenlijk niet bestaat.

TEKST Dirk Volckaerts | FOTO Marc Gysens

De plaatselijke zeden en gewoonten, zo weet de Vlaamse Brusselaar – die, zoals u weet, doorgaans een prima amateur-antropoloog is – verschillen dramatisch naargelang postnummer of *lieudit*. Linkebeek is Zaventem niet, en Beersel niet Vilvoorde. De reden waarom dit dan allemaal ‘de rand’ heet, is duidelijk: ze grenzen alle aan het Brussels Gewest. Deze gemene buur is de gemene deler van de rand.

Dit leidt soms tot merkwaardige fenomenen, die je aan geen buitenlandse bezoeker uitgelegd krijgt. Een aantal jaren geleden kregen we een mooi uitgegeven folder van het overigens voortreffelijke Bruegelproject in de handen gestopt, met een voluptueus groen gekleurde kaart die zich uitstrekte van het Pajottenland tot het West-Brabantse heuvelland, en waarop alle culturele en groenvoorzieningen waren uitgetekend.

In het midden van de kaart bevond zich een vreemde, grote, witte vlek. Een soort gat, dat er met een bot schaaftje uit leek geknipt. Alle rivieren, wegen en straten stoppten plots in het niets, om aan de andere kant van het gat weer te voorschijn te komen. De grillige vormen van het gat kwamen wonderwel overeen met de grenzen van het Brussels Gewest. Het gat wàs Brussel.

‘Dit is dus de manier’, spraken de hevig geschrokken Vlaamse Brusselaars in hun drie modieuze drankholen aan Sint-Katelij-

ne, ‘hoe men in de rand over ons denkt. Als Gatbewoners’, en ze bestelden hoofdschuddend nog *nen demi* of vijf. Het leek wel een van die oude Oost-Berlijnse kaarten van voor de val van de muur, waarop heel West-Berlijn was uitgegomd en wazig gemaakt, alsof het in één grote, permanente mistwolk was gehuld.

Een gat, dus. We hebben het ook zelf gezocht, dacht ik toen. Als de Vlaamse Brusselaar iemand meewarig wil bejegenen, omdat die zich toevallig een huis buiten Brussel heeft aangeschaft, dan zegt-ie: ‘Oh, die. Die woont ergens in de rand’, waarbij het dan zowel over Geraardsbergen of Muizen bij Mechelen kan gaan. Geografische kennis is nooit het sterkste punt van de Vlaamse Brusselaar geweest. Van de Franstalige Brusselaar nog minder trouwens, vraag maar in Dilbeek of Vilvoorde of overal anders, maar dit geheel terzijde.

Of was het gat van het Bruegelproject gewoon een zoete wraak voor al die zon- en feestdagen waarop wij, hippe grootstadbewoners, de rand kwamen binnenstormen, op zoek naar toeristisch vertier, artisanale geuze en dito preskop? Men herkent de Vlaamse Brusselaar-op-daguitstap doorgaans al van ver. Zwarte jeans (van het betere merk), stevige stapschoenen, modebewuste parka, Theo-bril, geruite pet (voor de mannen), regenscherm en gps. Ze bren-

gen hun tijd al wandelend door in de vilawijken, die jammer genoeg steeds vaker ontsierd blijken te worden door pittoreske kerkjes en glooiende landschappen, en troepen samen in sympathieke cafeetjes waar ze in hun beste Brabants de hoogtepunten van de lokale gastronomie bestellen, zoals oudbakken brood met varkensreuzel.

Of is het gat een wraak op de aanmatigende uitstapjes van de negentien Brusselse burgemeesters, die hun tricolore ‘solidariteit’ komen betuigen met hun arme, verdrukte ambtsgenoten uit de faciliteitsgemeenten? Dat vinden wij, Vlaamse Brusselaars, immers ook helemaal niet kunnen, want door deze scherts- (of beter: sjerp-) vertoning bewijzen deze vroede vaders (en vier moeders) dat ze niet in staat zijn het algemeen belang van ál hun inwoners, dus ook de Nederlandstaligen, te dienen. Als ze nog eens zo iets doen, moet u allen hard ‘keert naar uw dorp’ roepen.

Maar ziet, de betrekkingen zijn opnieuw min of meer genormaliseerd, merk ik. Op de overzichtskaart op de website van het Bruegelproject (www.bruegelproject.be) is Brussel niet langer een gat, maar een grijze vlek. We gaan er op vooruit. Rond Sint-Katelijne wordt weer opgelucht adem gehaald. □

Van huizen & tuinen

Een schelp op de heuvel

Het provinciebestuur van Vlaams-Brabant heeft een aantal gebouwen erkend in het kader van de provinciale onderhoudspremie voor niet als monument beschermde waardevolle gebouwen. Eén daarvan is de woning Roelants op de Tomberg in Sint-Martens-Lennik.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Kris Mouchaers

Woning Roelants is een modernistische woning die in 1962 door architect Willy Van Der Meeren werd gebouwd in opdracht van de schrijver Maurice Roelants. Eerder al werd een andere woning van Van Der Meeren, een kunstenaarswoning in de Rondelaan in Leuven, door de provincie Vlaams-Brabant erkend als waardevol. En vorig jaar besliste Vlaams minister van Ruimtelijke Ordening Dirk Van Mechelen om de eigen woning van Van Der Meeren en de hele Vierwindenbinnenhof in Moorsel-Tervuren voorlopig te beschermen.

Loge op het landschap

Volgens architectuurcriticus Marc Dubois is de woning Roelants een hoogtepunt in het oeuvre van Van Der Meeren. Het huis staat boven op een heuvel en heeft een prachtig uitzicht over de streek. Maurice Roelants vertelde ooit zelf over zijn woning het volgende: 'Ik stam uit een oud boerengeslacht. Mijn innerlijke gesteltnis is altijd aan de natuur verknocht geweest. In dit huis wou ik het landschap zoveel mogelijk integreren. Waar het kon, werd thermopaneglas gebruikt, zodat wij steeds in de eerste loge zitten om dat wonderlijk spel van de natuur te bewonderen! Wat de uiterlijke vorm betreft, wou ik de dakconstructie zien en voelen als huiselijke ruimte en als sfeervol element,

zoals je soms nog aantreft bij oude schuren met puntgevels.'

Het huis lijkt echter in niets op zo'n oude schuur, maar is eerder een futuristische constructie bestaande uit twee gebogen betonschalen die in elkaar geschoven zijn, met aan weerskanten grote glaswanden. Van Der Meeren omschreef de uiterlijke vorm als een 'soort iglo'. De schelpvorm zag hij als een heel natuurlijke vorm die geschikt is om het geheel zo optimaal mogelijk landschappelijk te integreren en tegelijk het uitzicht op het landschap te vrijwaren.

Overtuigd modernist

Toen Maurice Roelants het huis liet bouwen, woonde hij als conservator op het kasteel van Gaasbeek. Gezien zijn leeftijd – hij was toen al 67 – was dit zeker geen evidente beslissing. Maar Van Der Meeren had al een 'literaire' woning gerealiseerd in de streek, die van de schrijver en publicist Julien Weverbergh in Teralfene (1958). Bovendien was Roelants een overtuigd modernist. Dat bleek ook uit zijn soms nogal voortvarende optreden in Gaasbeek. Toen hij daar in 1954 als eerste Vlaamse conservator arriveerde, bevond het kasteel zich in de toestand waarin het een halve eeuw eerder door markiezin Arconati Visconti was achtergelaten. Als telg van het modernisme vond Maurice Roelants dat het tijd werd het museum te renoveren. Zo liet

hij een aantal kamers van het museum 'herinrichten'. 'Waardeloze' lambrisering werd weggehaald, 'minderwaardige' voorwerpen verdwenen naar het depot, de muren van een aantal kamers en gangen werden wit geschilderd en de polychrome eiken plafonds werden donkerbruin geschilderd. In de Egmontkamer werd het venster dichtgetimmerd en bedekt met een fluwelen gordijn, waardoor de houtsculpturen nog nauwelijks te zien waren. In de ridderzaal wilde hij zelfs de monumentale, historiserende wandschilderingen laten weghalen...

Gaasbeek was wel de ideale locatie om de historische banden tussen Vlaanderen en Nederland, een van zijn geliefde thema's, aan te halen. Samen met Menno ter Braak en E. du Perron had hij in 1932 het tijdschrift Forum opgericht met als doel de Nederlandse en Vlaamse literatuur op Europees niveau te brengen. Hij was redacteur van Elseviers Weekblad en Brussels correspondent van De Telegraaf. In 1951 organiseerde hij de eerste Conferentie der Nederlandse Letteren.

Maurice Roelants was ook lid van de beruchte Mijol Club, de intellectuele vriendenkring rond Herman Teirlinck, die maandelijks samenkwam in café Drie Fonteinen in Beersel, om er het 'mijolspel' te beoefenen en bij het degusteren van geuze te discussiëren over kunst en cultuur.

Roelants overleed op 25 april 1966. Hij heeft dus niet lang kunnen genieten van zijn 'loge op het landschap'. Hij ligt begraven op het kerkhof van Gaasbeek. □

Info

Tot 30 maart loopt in het Atomium in Brussel een tentoonstelling over Willy Van Der Meeren. Daarbij wordt ook uitgebreid aandacht besteed aan zijn meubelontwerpen. Meer info op www.atomium.be.

Volumeknop mag open

Provincie helpt Wemmel aan repetitiekot

Het is slechts weinigen gegeven rockgeschiedenis te schrijven zoals dEUS, Arno of Hooverphonic. En toch voelen ontelbaren zich geroepen om het te proberen. Voor hen, én voor hun arme burens, schiep God het repetitiekot.

TEKST Michaël Bellon

Gemeenschapscentrum de Zandloper in Wemmel opende zopas een spiksplinternieuw repetitiekot. De ruimte van dertig vierkante meter werd 'Soundbak' gedoopt en meteen ingespeeld door bekende Vlaming Gerrit De Cock, drummer van Les Truites en De Beenhouwerij, en de vijf Rockvonkfinalisten van de groep Landfill. Soundbak is compleet geïsoleerd én uitgerust met een zanginstallatie, een drumstel, een mengpaneel, gitaarversterkers en airco. De dubbele deur, het frame rondom de ruimte, de zwevende vloer, de halve meter rotswol, de gipsplaten en de extra isolatielaag zorgen voor de absorptie van geluiden en trillingen. Binnen kan dus schamteloos voluit en zonder risico's op klachten wegens geluidshinder aan de weg naar de eeuwige roem getimmerd worden. Vanaf nu staat deze ruimte ter beschikking van jonge – of iets oudere – muzikanten.

Aansluiting vinden bij jongeren

De nood aan degelijke repetitieruimtes is groot. Daarom nam de provincie jaren geleden het besluit om in Vlaams-Brabant een klein en geografisch gespreid netwerk van repetitieruimtes uit te bouwen. Gemeenten kunnen de kosten voor zo'n ruimte, die kunnen oplopen tot 50.000 euro, niet altijd opvoelen. Mede door het ondersteuningsplan van de gedeputeerde voor Jeugd en Cultuur,

Tom Troch, staan er ondertussen zeventien volwaardige repetitieruimtes op de kaart van Vlaams-Brabant. Die werden allemaal de laatste zeven jaar ingericht of opgekalefaterd. Kandidaat pop- en rockgroepen kunnen terecht in Scherpenheuvel-Zichem, Epegem,

Tielt-Winge, Haacht, Kortenberg, Opwijk, Halle, Affligem, Ternat (twee ruimtes), Leuven en Aarschot (telkens drie ruimtes). Troch: 'Daarmee is de spreiding over de provincie voldoende gerealiseerd. De opening van Soundbak in Wemmel is het sluitstuk van ons beleid terzake en tegelijk de kers op de taart. Want we mogen gerust stellen dat Soundbak een van de betere ruimtes is die we mee gerealiseerd hebben.' In Wemmel hielp ook de Vlaamse Gemeenschap mee aan de realisatie.

Soundbak moet GC de Zandloper helpen meer aansluiting te vinden bij een nieuwe, jonge doelgroep. Zoals de provincie nauw betrokken is bij de organisatie van jeugdwedstrijden als Rockvonk en Kunstbende, organiseert de Zandloper tijdens de Wem-

melse jaarmarkt trouwens al het HH Festival in openlucht. Maar dat kan nog beter, vindt centrumverantwoordelijke Jan Lauwerijs. 'Momenteel zijn jongeren niet geneigd om de Zandloper binnen te stappen om naar een repetitiekot te vragen. Met Soundbak spreken we dat jonge doelpubliek rechtstreeks aan. Hoewel sommige repetitieruimtes elders met wachtlijsten werken, zal er hier nog wel een seizoen overheen gaan vooraleer we op kruissnelheid zitten. Maar eens de verhuur draait, is dat een opstap om ook een jonger publiek aan te trekken voor andere activiteiten, bijvoorbeeld tijdens ons zomerfestival of op andere avonden in de loop van het jaar.'

'In de nieuwe repetitieruimte Soundbak kan je schamteloos voluit en zonder risico's op klachten wegens geluidshinder aan de weg naar de eeuwige muziekroem timmeren.'

Voor de prijs hoeft je het in ieder geval niet te laten. Soundbak wordt verhuurd in blokken van drie uur (opbouw- en opruimtijd inbegrepen). Omgerekend bedraagt de prijs slechts 5 euro per uur; vanaf een reservering van tien blokken nog eens de helft minder. □

Info

De repetitieruimte Soundbak is beschikbaar tijdens de openingsuren van GC de Zandloper, van maandag tot vrijdag van 11.00 tot 23.00 uur (vier blokken van drie uur), zaterdag en zondag van 11.00 tot 17.00 uur (twee blokken van drie uur). Een repetitieblok kost € 15. Vanaf een reservering van tien blokken, betaal je € 8 per blok. GC de Zandloper, Kaasmarkt 75, Wemmel, 02-460 73 24, info@dezandloper.be, www.dezandloper.be.

De Europese instellingen in Brussel en de luchthaven duwen de prijzen van bouwgrond en woningen in de rand omhoog. De komst van een vierde Europese school in Laken zal de prijzen op de woningmarkt in de gemeenten Wemmel, Meise en Grimbergen fel beïnvloeden. Dat zijn twee belangrijke conclusies uit de eindverhandeling van Anouk Vermeyen waarmee zij vorig jaar promoveerde tot handelsingenieur.

TEKST Klaartje Van Rompaey | FOTO Kris Mouchaers

Nieuwe Europese school zal woningprijzen in de rand de hoogte injagen

Anouk Vermeyen, zelf een kind van de rand, heeft voor haar eindverhandeling onderzocht wat de evoluties en de knelpunten zijn van de woningmarkt in de Vlaamse rand rond Brussel. 'Ik heb de prijsevoluties van het laatste decennium vergeleken met de evoluties in de rest van het Vlaams gewest. Mijn opvallendste conclusie was dat de prijsstijgingen in de rand de laatste tien jaar best meevallen. De recente prijsstijgingen zijn niet zo spectaculair in vergelijking met Vlaanderen of met de rest van Vlaams-Brabant. De gemeenten met de grootste prijsstijgingen in Vlaams-Brabant waren overigens Bever en Landen, de gemeenten die het verst van Brussel verwijderd zijn. Daarnaast vielen er wel bijzondere prijsstijgingen op in de luchthavenregio.'

Dat de prijzen op de woningmarkt in de Vlaamse rand het laatste decennium niet spectaculair gestegen zijn, wil niet zeggen dat het hier plots goedkoop wonen is. 'Volgens mij was de evolutie van de laatste tien jaar slechts een tijdelijke vertraging op een moment dat de rest van Vlaanderen een inhaalbeweging heeft gemaakt. Ondanks die inhaalbeweging in Vlaanderen blijven de prijzen in de rand significant veel hoger. Ik verwacht in de toekomst trouwens opnieuw grote prijsstijgingen.'

Europese vreemdelingen duwen prijzen omhoog

Om te achterhalen waarom de woningmarkt in de rand zo anders evolueert dan in Vlaanderen ging Anouk op zoek naar regio-specifieke factoren die een voelbare invloed hebben op de prijzen van bouwgrond en woningen. 'De Vlaamse rand rond Brussel heeft enkele typische kenmerken. De bevolking groeit er driemaal zo snel als in de rest van

Vlaanderen en ook het aantal vreemdelingen stijgt veel sneller. Het gemiddeld inkomen ligt er significant hoger, maar er zijn niet minder armen. De werkloosheid ligt er veel lager, de werkgelegenheid veel hoger. De woningmarkt is verzadigd en je kan niet om de aanwezigheid van de luchthavenregio heen.' De luchthaven blijkt één van de belangrijkste factoren die de prijzen van bouwgrond en woningen de hoogte induwen. 'Er worden veel bedrijven naar toe gezogen, waardoor deze regio snel vol raakt.'

Maar ook het aantal Europese vreemdelingen blijkt een bepalende factor te zijn in de prijzen van de woningmarkt. 'Voor de prijzen van de bouwgrond bleek het percentage Europese vreemdelingen de belangrijkste bepalende factor. Op het eerste gezicht lijkt dat niet logisch, maar daar schuilt mogelijk de volgende redenering achter. De Europese vreemdelingen azen op het hoogste segment van de woningmarkt, met name de grote woningen, waardoor er een tekort ontstaat aan woningen die groot genoeg en betaalbaar zijn. Dus grijpt de oorspronkelijke bevolking naar nieuwbouw en stijgt de vraag naar bouwgrond.'

En ook voor de grote woningen kwam het percentage Europese vreemdelingen als tweede belangrijkste factor uit het onderzoek. 'Het aandeel Europese vreemdelingen heeft zonder twijfel een duidelijk effect, vooral op de betere, grotere woningen. Daaruit besluit ik dat de vierde Europese school in Laken in de volgende jaren een voelbaar effect zal hebben op aangrenzende gemeenten zoals Meise, Grimbergen en Wemmel.'

Invloed verfransing?

Anouk Vermeyen wilde ook uitzoeken of de verfransing en/of verengelsing een invloed uitoefent op de prijsevoluties van de woningmarkt in de rand. Daarvoor waren echter te weinig gegevens voorhanden. 'Ik wilde aantonen wat het gevolg is van de verfransing en verengelsing op de woningprijzen, maar het bleek onmogelijk om die taalfactoren op te nemen in mijn empirisch onderzoek omdat er geen betrouwbare gegevens over bestaan. Net zomin is het empirisch aantoonbaar dat de verbrusseling van de rand de Vlamingen of de lagere klassen uit de rand verdrijft. Er zijn simpelweg te weinig (taal)gegevens beschikbaar over die in- en uitstroom.' □

L'Europe boost le prix des logements

Les institutions européennes de même que l'aéroport font gonfler le prix des terrains et des maisons dans la Vlaamse rand. L'implantation d'une nouvelle école européenne à Laeken va augmenter davantage encore la pression sur le marché des logements dans les communes de Wemmel, Meise et Grimbergen. Telle est la conclusion de Anouk Vermeyen dans son mémoire de fin d'études sur le marché du logement dans la Vlaamse rand. L'étudiante a constaté qu'au cours des dix dernières années, le prix des terrains et des logements a connu une évolution qui se différencie du reste de la Flandre et elle met en exergue quelques facteurs régionaux spécifiques ayant une incidence sur les prix.

Pizza's volgens de oude Italiaanse traditie

Pizzeria's in Vlaanderen: in elk dorp vind je er wel minstens één. Goed voor een snelle hap als je geen zin hebt om te koken. Toch is de kwaliteit van veel restaurants eerder middelmatig. Dat het ook anders kan, bewijst *Il Casale* in Grimbergen.

TEKST Veronique Verlinden | FOTO'S Filip Claessens

Op het eerste zicht lijkt *Il Casale* de zoveelste Italiaanse pizzeria. Om eerlijk te zijn: we zouden het restaurant zijn voorbijgelopen, maar een tip van een collega drijft ons op een koude winteravond toch naar binnen. Volgens haar kan je namelijk bij *Il Casale* de lekkerste pizza's in de wijde omtrek eten. Concetta Zarba, die in de zaal staat, beaamt dit: 'Mensen komen speciaal uit Vilvoorde, Strombeek-Bever en zelfs van verder voor onze pizza's.' Ik besluit niets aan het toeval over te laten en neem een Italiaanse tafelgenote mee die in haar vriendenkring bekend staat als een 'professionele pizzatester'.

Familiebedrijfje

Eerste opmerking van ons beiden: het interieur van *Il Casale* is niet bepaald inspirerend. Opvallend is wel dat het restaurant op een dinsdagavond aardig gevuld is. In een zaaltje apart staat een grote houtoven waar de pizza's worden gebakken. Een slimme zet, want zo hoeven mensen die een pizza komen afhalen het restaurant niet binnen te komen. Het is Concetta's broer die de pizza's bakt. 'We zijn een op en top familiebedrijfje', legt Concetta uit. 'Mijn oom, Munda Vincenzo, is de eigenaar en staat in de zaal en mijn ouders helpen ook een handje.' *Il Casale* is de Italiaanse naam van de oude rustieke huizen die zo

typisch zijn op het Italiaanse platteland. Het restaurant viert binnenkort zijn tiende verjaardag.

De pizza's domineren de menukaart. Mijn tafelgenote kiest voor een 'Margherita' (€ 8). Omdat de pizza hier tot haar essentie wordt herleid (deeg, tomatensaus, mozzarella en kruiden), is dit volgens haar het beste gerecht om de kwaliteit te bepalen. Ik stel al mijn vertrouwen in haar. Zelf had ik graag voor de 'Pizza Aubergine' (gegrilde aubergines, tomaten en mozzarella, € 9,40) gekozen, een tip van mijn collega, maar ik besluit de pasta te proeven. Het wordt 'Linguini Vongole' (€ 15,5).

Pizza's boven

De typische broodstokjes stillen onze eerste honger, maar lang moeten we niet wachten. Al snel verschijnt een groot bord waar de pizza net niet op past. De pizza ziet er alvast goed uit. Voorzichtig snijdt mijn tafelgenote het eerste stukje pizza en neemt ze een hap. De spanning is te snijden. Na een bedenkelijke blik, knikt ze tevreden. Het verdict is positief. Het deeg smaakt voortreffelijk: lekker zacht en smakelijk. Eén strenge opmerking: de tomatensaus komt volgens haar uit blik. Maar de algemene indruk is goed. Ik besluit zelf ook een stukje te proeven en ik ben er weg van. Lang geleden dat ik nog zo'n lek-

kere pizza heb gegeten. Wanneer we naar het geheim van de lekkere pizza's vragen, krijgen we een kort maar krachtig antwoord: 'Het is een oud familie recept. Meer mag ik niet zeggen!' Met een beetje spijt in het hart kijk ik naar het dampende bord linguini voor mijn neus. De pasta smaakt best lekker, maar kan de vergelijking met de pizza toch niet doorstaan.

Na zo'n uitgebreide maaltijd, is een dessert er eigenlijk te veel aan. Maar de tartuffo (€ 5) ziet er wel lekker uit. Wanneer we duidelijk maken dat we één tartuffo willen delen, krijgen we een 'mama mia' te horen. Alle clichés op een rijtje! De tartuffo smaakt uitstekend en is een zoete afsluiter van de avond.

Wanneer we weer buiten staan, vraag ik mijn tafelgenote haar finale verdict. Was de pizza beter dan in Italië? De opgetrokken wenkbrauwen maken duidelijk dat ik nu ook weer niet moet overdrijven ... Maar als ik in de buurt ben, kom ik zeker nog eens langs! □

Info

Il Casale, Hogesteenweg 27, 1850 Grimbergen, 02-270 02 63

Alle dagen open van 12.00 tot 14.30 uur en van 18.00 tot 23.00 uur, met uitzondering van maandagmiddag.

NEEM EEN TAALBAD NEDERLANDS

Taalblad.be is een Nederlandstalig e-zine voor anderstaligen die op een actieve manier Nederlands willen leren. Bij moeilijke of speciale woorden verschijnt er een vertaling in het Frans en het Engels. Op Taalblad.be vind je ook oefeningen en een grammaticagids. De taal-(r)ips zetten jou op weg naar Nederlandstalige culturele activiteiten.

Vanaf nu kun je in RandKrant elke maand je Nederlands testen. Hieronder vind je een korte oefening. In 'taalknoop' lees je hoe je de oefening kunt invullen. De juiste antwoorden vind je op www.taalblad.be. Bovenaan deze bladzijde publiceren we een nieuwsbericht waarmee je je Nederlandse woordenschat kunt uitbreiden. Veel plezier ermee!

NIEUWS

Man wil 100 kinderen

Een 60-jarige man uit de Verenigde Arabische Emiraten heeft een straffe kindervens: hij wil 100 kinderen hebben als hij 68 jaar oud is. Dat kan **lukken**, want hij heeft er nu al 78.

lukken (lukte, gelukt), marcher, come through

verwekken (verwekte, verwekt), faire des enfants, beget children

Mohammed Rahmans oudste **nakomeling** is 36 jaar, zijn jongste spruit is 20 dagen oud. Hij heeft zijn **kinderen** **verwekt** bij vijftien verschillende vrouwen. Wetmatig mag hij maar 4 vrouwen hebben, dus heeft hij ook al een aantal echtscheidingen achter de rug.

de nakomeling (de nakomelingen), descendant, descendant

de echtscheiding (de echtscheidingen) divorce, divorce

het zakgeld, l'argent de poche, pocket money

Hij zegt dat zijn kinderen alles krijgen wat ze nodig hebben. Ze **wonen** in 15 verschillende huizen en krijgen eten, **zorg** en **zakgeld**. Dat betaalt hij met zijn legerpensioen en een extra **toelage** van de staat.

de toelage (de toelagen) allocation, allowance

de zorg (de zorgen), soin, care

TAALKNOOP

Iedereen of allemaal?

Ik denk dat mijn vrienden ... aanwezig zijn.
Ik denk dat ... aanwezig is.

Iedereen

'Iedereen' gebruik je voor personen. Het betekent 'alle mensen'.

- vb. Iedereen is geslaagd voor het examen.
- vb. Door het slechte weer was iedereen te laat op het werk.

Allemaal

'Allemaal' betekent 'alle ...'. Het verwijst naar een woord dat je elders in de zin ziet. Je kan 'allemaal' gebruiken voor personen én voor dingen.

'Allemaal' staat in principe direct achter het woord waarnaar het verwijst.

- vb. Ik zet die oude spullen allemaal in de kelder.

Opgelet!

Een zin kan nooit beginnen met allemaal.

- vb. ~~Allemaal de bloemen zijn heel mooi.~~
- vb. De bloemen zijn allemaal heel mooi.

OEFENING

Iedereen of allemaal?

1. Mijn zus maakt haar kleren ... zelf.
2. Ken je ... op het feestje?
3. Onze katten zijn ... zwart.
4. Hij heeft gekookt voor ...
5. Denk je dat ... op tijd zal zijn?
6. Je oefeningen zijn ... correct.
7. ... is zenuwachtig voor het examen.
8. Mijn vrienden zijn ... al getrouwd.
9. Waarom gedraagt ... zich zo vreemd?
10. De kinderen zijn ... blij met hun cadeautjes.

Info

De juiste antwoorden, meer woordenschat en grammatica Nederlands: www.taalblad.be

Een vorm van kwakza

Ter gelegenheid van de tiende verjaardag van vzw 'de Rand' maakte luchtfotograaf Karel Tomeï zo'n 1.500 luchtfoto's van de rand. Daaruit werd een selectie gemaakt voor het fotoboek *Rand in Zicht*. RandKrant presenteert elke maand een van die 1.500 foto's, waarbij onze medewerker Paul Geerts details belicht die de camera niet kan vertellen.

TEKST Paul Geerts | FOTO Karel Tomeï

Op de foto is het nieuwe 'prestigieuze' Marktplaats van Wemmel te zien. Rondom liggen galerijen met luxe winkels en dito appartementen. Momenteel zijn drie fasen afgewerkt, met tot de verbeelding sprekende namen 'Wemmel Centre II', 'Agora' en 'Forum'. De vierde en laatste fase, genaamd 'Piazza' (sic), staat in de steigers. 'Elk gebouw is voorzien van een ondergrondse parking, handelszaken op het gelijkvloers en hoogwaardige appartementen op de verdiepingen. Dit geheel van het neoklassieke type, ontsproten uit de verbeelding van architect Michel Jaspers, auteur van enkele van de mooiste realisaties in België, toont aan dat het gebruik van verschillende nobele materialen zoals hout, blauwe hardsteen, leisteen en marmer, standing en prestige toevoegen aan dit mooie project', zo lees ik op de website van vastgoedmakelaar Ring Estate.

Stedenbouwkundige miskleun

Misschien zal ik sommige lezers choqueren, maar dit is je reinste onzin. De Markt van Wemmel is een stedenbouwkundige miskleun. Ik geloof best dat de appartementen 'hoogwaardig' zijn. De prijzen zijn navenant: een duplex-appartement met twee slaapkamers kost ruim een half miljoen euro. Maar dit is 'Las Vegas-architectuur' op maat van Vlaanderen. Met nepgevels die vaag geïnspireerd zijn op wat je bij een middeleeuws gebouw zou kunnen voorstellen, of die misschien proberen de charme van een oud Italiaans stadje na te bootsen.

Waarschijnlijk hebben de verkopers van Ring Estate nog nooit een neoklassiek gebouw gezien, anders zouden ze die term bij dit soort architectuur niet gebruiken. Met veel goede wil zou je van 'neotraditionalisme' kunnen spreken – een 'stijl' die momenteel in Engeland en Nederland opgang maakt – al zou ik in dit geval liever van pseudo-traditionalisme spreken. Als reactie op wat zij de kazerneachtige, anonieme en uniforme modernistische architectuur noemen en de functionalistische rechttoe rechtaan dozen van beton, glas en staal, pretenderen de neo-

traditionalisten tenminste een andere, herkenbaarder en vriendelijker architectuur te bedrijven. Ze willen vooral een 'gezellige' en 'gemoedelijke' omgeving creëren, een intiem straat- of buurtgevoel oproepen met nauwe straatjes en besloten pleintjes. Ze gebruiken daarvoor oude typologieën zoals het begijnhof en de ommuurde stad, en historische stijlen en materialen zoals puntaken, ambachtelijke baksteen, geprononceerde daklijsten, boogfriezen, rozetramen, enzovoort. Oud en vertrouwd. Nostalgie als een manier om een gevoel van continuïteit en identiteit op

Iverij

te roepen. Waarbij voor het gemak vergeten wordt dat de moderne architectuur en stedenbouw inmiddels ook een deel van de geschiedenis zijn en voor hele generaties 'oud en vertrouwd' zijn.

Nep voor een bepaalde stand

De gevels van de Markt van Wemmel staan ook bol van de historiserende verwijzingen die, zo geef ik graag toe, met de nodige bravoure zijn uitgevoerd. Zo hebben de architecten geen poging onverlet gelaten om de uniformiteit te doorbreken door te spelen

met de vorm van de ramen en de kleur van de gevels. Maar daarmee houdt de vergelijking met de neotraditionalisten op. Hier is geen enkele inspanning gedaan om een 'gezelliger' en 'gemoedelijker' vorm van stedelijkheid te introduceren of om een intiem straatgevoel op te roepen. Wat de neotraditionalisten aan het modernisme verwijten – een verlies aan plek en identiteit en, om een heel groot woord te gebruiken, aan menselijkheid – is hier precies het probleem. Hier is niets 'oud en vertrouwd', niets authentiek en zeker niet 'fijn besloten'. Het voelt vooral benauwd en bene-

pen. Kijk naar die belachelijke daktuintjes. Ongetwijfeld genieten de bewoners ervan. Maar met een beetje meer nadenken, hadden ze kunnen genieten van een échte tuin. Neen, hier is in feite modernistische architectuur bedreven in de slechtste betekenis van het woord, verpakt in een 'traditionalistisch' kleedje. Het meest lachwekkende en tegelijk ook treurige is dat dit soort neparchitectuur blijkbaar past bij een bepaalde maatschappelijke stand of klasse. Dit is, zoals onlangs in de Nederlandse krant NRC over een écht neotraditionalistische wijk in Nederland werd geschreven, 'een vorm van kwakzalverij met een bijpassende verzameling bezweringsformules voor de getourmenteerde geest van burgers met een tophypotheek, een grote auto en een te snelle internetverbinding'.

Een plein dat er geen is

Het onvermogen van deze architectuur komt misschien nog het schrijnendst tot uiting in het plein of iets dat pretendeert een plein te zijn. 'De fontein, de Bourgondische stenen, de plaveien en de lantaarnpalen, bezorgen het geheel bijzondere charme en karakter', aldus de peptalk van vastgoedmakelaar Ring Estate. Maar de boompjes die geen boom mogen zijn, zijn veel te klein voor dit plein en de huizen die er rond staan. De lantaarnpaal pronkt als een soort meiboom op een verhoogd platform. Ik kan me niet inbeelden dat iemand de behoefte voelt om op de banken van dat verhoog te gaan zitten. En de fontein mag dan misschien bedoeld zijn om een zuiderse sfeer op te roepen, op dit plein is het een belachelijk anachronisme. Geen wonder dat dit plein, buiten die ene toeschouwer onder de lantaarnboom, alleen maar bevolkt wordt door auto's. Terwijl een plein eigenlijk bedoeld zou moeten zijn om mensen te ontmoeten, te praten, te zitten, wat rond te kijken, te spelen, een wandelingetje te maken, te flirten, te eten, te lezen of gewoon wat in de zon te zitten en (niet te vergeten) je onderdeel te weten van een groter geheel. □

Win een boek!

Stuur ons vóór 15 februari een e-mail (randkrant@derand.be) of kaartje (RandKrant, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) met als onderwerp 'Rand in Zicht' en maak kans op een exemplaar van het boek. We geven er opnieuw vijf weg!

© vzw 'de Rand'

GEMENGDE GEVOELENS

Jochen Reichert, zijn vrouw Murielle en hun twee kinderen MaryJane en Charlie vinden zichzelf een 'echt Belgisch gezin'. Ze nodigen ons uit aan hun eettafel in Overijse, waar de drie landstalen door elkaar worden gebruikt. 'Belgen hebben het meestal over Frans en Nederlands. Maar Duits is in dit land ook een officiële taal. Dat wordt vaak vergeten', zegt Jochen.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

'Wij zijn een echt Belgisch gezin'

Jochen Reichert verhuisde als kind van Duitsland naar België. 'Een echte Duitser voel ik me al lang niet meer. Ik heb de nationaliteit nog en heb gestudeerd in Duitsland, maar tradities zoals het carnaval, waar elke Duitser wild van wordt, zeggen me niets.' Jochens vrouw Murielle is Belgische. Haar ouders zijn afkomstig uit het Duitstalige landsgedeelte; zelf groeide ze op in Luik. De twee leerden elkaar kennen bij staalproducent Cockerill (nu Arcelor), waar Murielle Jochen opvolgde toen hij van bedrijf veranderde. 'We zijn een tijdje rechtstreekse concurrenten geweest', vertelt hij. 'Dat zorgde soms voor grappige situaties. Ik kwam bijvoorbeeld bij een bedrijf en daar vertelden ze me dat ze mijn vrouw de dag voordien gesproken hadden.' Jochen en Murielle reisden in die periode allebei veel voor hun job. 'Het gebeurde dat we elkaar even op de luchthaven troffen. We waren typische DINK's (Dual Income No Kids):' Sinds MaryJane en Charlie er zijn, is hun leven grondig veranderd. 'Het is helemaal anders, maar zeker even leuk.'

Duits, Frans, Nederlands

Er is nooit veel discussie geweest over de talen die de kinderen zouden spreken. Net als hun beide ouders zouden ze op zijn minst de drie landstalen moeten beheersen. 'Ik kan me niet voorstellen dat ik met mijn zoon en dochter iets anders zou spreken dan mijn moedertaal', legt Jochen uit, terwijl hij de wijn inschenkt en me aanspoort om mijn bord vol te scheppen. We eten schnitzel met puree, wortelen en erwten. Het smaakt. 'Voor Murielle geldt net hetzelfde', gaat Jochen ver-

der. 'En we wonen aan de Vlaamse kant van de taalgrens. Dat maakt drie talen.' Het is verbazingwekkend hoe vlot de kinderen van de ene taal op de andere overschakelen. Met hun mama spreken ze ononderbroken Frans, richten ze zich tot hun papa, dan schakelen ze zonder nadenken over op het Duits. Met mij babbelen ze Nederlands. Als de eerste verlegenheid overgewaaid is, legt MaryJane uit waar ze nog zoal Nederlands spreekt. 'Op het ballet, bij de scouts en in de kunstacademie. En met mijn vriendinnetje Marieke', zegt ze. Sinds september gaat MaryJane naar het eerste leerjaar. Na de Nederlandstalige kleuterklasjes in Overijse kozen Murielle en Jochen toch voor een vervolg in het Frans-talig onderwijs. 'Over die keuze hebben we lang nagedacht', vertelt Jochen. 'Uiteindelijk besloten we dat ze lager en middelbaar onderwijs het best in één van onze moedertalen konden volgen. We willen dat ze minstens één taal echt perfect kennen en dat lukt volgens ons het best als één van de ouders ze ook met hen kan spreken.' Murielle voegt eraan toe: 'Ik zorg er wel voor dat ze alle buitenschoolse activiteiten in het Nederlands volgen. Het zou te jammer zijn als ze die kennis kwijtspelen.' Ik vraag MaryJane welke taal ze het liefste spreekt. 'Duits!' zegt ze onmiddellijk. Daar kijkt Jochen van op. Na even nadenken vervolgt ze diplomatisch: 'Maar soms ook Frans en soms ook Nederlands...'

België begrijpen

Tijdens het ijsje en de koffie blijkt dat Jochen gefascineerd is door de communautaire situatie in België. 'Als buitenlander kijk je er van

op een afstand naar en daardoor begrijp je er aanvankelijk niets van. Je ziet alleen hoe een fantastische rijkdom aan culturele uitwisseling en talenkennis verloren gaat. Pas door je in de Belgische geschiedenis te verdiepen en met Belgen uit de verschillende gewesten te praten, besef je hoe die kwestie historisch gegroeid is en leer je beide zijden van de medaille te begrijpen. Ik ben erg benieuwd hoe België er binnen enkele jaren zal uitzien.' □

'Eine echt belgische Familie'

Jochen Reichert, seine Frau Murielle und ihre zwei Kinder MaryJane und Charlie betrachten sich selber als eine 'echt belgische Familie'. Jochen zog als Kind von Deutschland nach Belgien um, Murielle ist aufgewachsen in Lüttich, und ihre Kinder sprechen genauso wie die Eltern die drei Landessprachen. MaryJane und Charlie gehen in eine französischsprachige Grundschule, aber außerschulische Aktivitäten sind in niederländischer Sprache. Jochen ist von der Sprachensituation in Belgien fasziniert. 'Erst wenn man sich in die Geschichte Belgiens vertieft und mit Belgiern aus den verschiedenen Regionen spricht, versteht man, wie die Situation historisch gewachsen ist, und lernt man die beiden Seiten der Medaille zu verstehen.'